

Bajtársi



XVII. évfolyam 2014. július 2. szám

hírlével

A kiadvány térítésmentes, sokszorosítható

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének időszakos kiadványa



Tavaszi Szemle — 2014





Törvény védi a hadisírokat

Összetartozunk azokkal a katonákkal, akik ezer esztendő alatt védték a hazát, nem szabad elfelednünk emléküket, és méltó módon gondoznunk kell azokat a temetőket is, ahol nyugszanak – hangoztatta Hende Csaba honvédelmi miniszter, a magyar hősök emlékünnepe alkalmából rendezett megemlékezésen Szombathelyen. Elestett honvédeink emlékének megőrzése különösen fontos kötelessége a mindenkor magyar államnak és azon belül a Magyar Honvédségnek is, amely az ő nyomdokain járva szolgálja hazánkat – mondta Hende Csaba a Március 15. téren, a hősi emlékműnél katonai tiszteletadás mellett rendezett megemlékezésen. Hozzátette:

a honvédelem az egész nemzet ügye, a nemzet egységét pedig semmi sem mutatja meg jobban, mint a hősök áldozathozatala, akik túl minden széthúzáson, túl a hitek és meggyőződések okozta nézetkülönbségeken, túl a különféle érdekeken életüket adták a hazáért, értünk.

Hende Csaba emlékeztetett: ma már törvény helyezi védelem alá a magyar hadisírokat. Korábban csak ellenfeleink sírjait védték törvények Magyarországon, a magyar katonákat nem – jegyezte meg. Elmondta: már elkészítették a haditemetők nyilvántartását, és megkezdődött a felújításuk, valamint hozzákezdtek annak az adatbázisnak a közzétételéhez,

amely a világháborúkban elesett magyar katonák adatait tartalmazza.

A miniszter szólt arról is: nem tudni, a jövőben milyen biztonsági kihívásokkal kell szembenézni, de napjainkban is kialakulhatnak olyan helyzetek, amikor szükség van a honvédség helytállására. Emlékeztetett arra, hogy a katonák ott voltak az elmúlt évek árvizeinél, a vörösszap-katasztrófa helyszínén és a nemzetközi válságzónákban is. A honvédség jövőjéről szólva Hende Csaba utalt a miniszterelnök szavaira, amikor Orbán Viktor azt mondta, hogy Magyarországnak a következő években megfontoltan, de növelnie kell majd katonai kiadásait.



Múlt és hagyomány

Ez a nap a kegyeletadás mellett a béke, a hazaszeretet ünnepe, de a jövő iránti felelősségre is figyelmeztet – jelentette ki Vargha Tamás a budapesti Hősök terén megrendezett harmadik Helyőrségi Tavaszi Szemlén.

A Helyőrségi Tavaszi Szemle a katonai szervezetek bemutatása mellett arra hivatott, hogy tudatosítsa az emberekben: Budapest lakossága minden helyzetben számíthat a Magyar Honvédségre. „Öröm számunkra, hogy évről évre egyre többen érkeznek a Hősök terére, hogy velünk együtt ünnepeljék a honvédelem napját” – kezdte ünnepi beszédét a Honvédelmi Minisztérium parlamenti államtitkára. Mint fogalmazott, a honvédségnek köszönhetően ez a nap már nemcsak az emlékezésről szól, hanem a szabadságot, a honvédek hazaszeretetét és hűségét, nemzetünk iránti elkötelezettségét is hirdeti.

A magyar hősök emlékkövének megkoszorúzását követően a különleges díszelgőcsoportok tartottak látványos alakibemutatókat. Az MH vitéz Szurmay Sándor Budapest



Helyőrség Dandár díszelgői mellett Ljubljánból, Pozsonyból, Prágából és Varsóból érkezett különleges díszelgőcsoportok is bemutatták tudásuk legjavát. A díszmenetet követően a résztvevők a katonákkal együtt indultak a városligeti Napozórétre, ahol statikus bemutatók keretében számos honvédségi alakulattal ismerkedhettek meg. A színpadon fellépő együttesek mellett az érdeklődőket páncélosok, speciális katonai járművek, valamint paintball és repülőgépszimulátor is várta a nap folyamán.

FOTÓ: TÓTH LÁSZLÓ
HONVEDELEM.HU

Tartalom

Törvény védi a hadisírokat	2
Múlt és hagyomány	2
Küldöttgyűlést tartott a BEOSZ	4
Konferencia Belgrádban	6
Mit tegyek?	7
Békefenntartókra emlékeztek	8
Hogyan tovább?	9
Arcélek: Jobbágy Antal	10
Békefenntartók lövészete	11
Végelszámolás	12
Háttér	12
Centenárium kiállítás	13
A két Sándor egyike	14
Régióértekezlet Várpalotán	15
A magyarság igazai	16
Látogatás az emlékközpontban	17
Salgótarjáni ünnep	18
Szép élet a nyugdíjas élet	19
Nyíri honvédek	20
Egy kicsi mozgás	21
Az ejtőernyős nemzedékek ünnepe	22
Debrecenbe kéne menni	23
Kórusfesztivál	24
Emlékezem az ezredesnek	25
Árvízi továbbképzés	26
Gyöngyösi program	27
Abasári kórusfesztivál	28
10 éves a Marcali Bajtársi Dalárda	29
Utazási kedvezmények	30
Hadipark nyílt Szegeden	31
Bajtársi főhajtás	32

**A BAJTÁRSI
EGYESÜLETEK ORSZÁGOS
SZÖVETSÉGÉNEK TÁJÉKOZTATÓJA
FELELŐS KIADÓ:**
KELEMEN JÓZSEF NYÁ.
ALTÁBORNAGY, A BEOSZ ELNÖKE
SZERKESZTŐBIZOTTSÁG ELNÖKE:
PINTÉR FERENC NYÁ. EZREDES
FŐSZERKESZTŐ:
GRÓF FERENC NYÁ. ALEZ.
SZERKESZTŐK:
MÉSZÁROS KÁROLY NYÁ. ALEZ.
ÉS KACSÓ LAJOS NYÁ. EZDS.
FOTÓ: KISÉRI NAGY FERENC
TERVEZŐSZERKESZTŐ: GRÓF ISTVÁN
**A HÍRLEVÉL INTERNETES
ELÉRHETŐSÉGE: WWW.BEOSZ.HU**
CÍM: 1440 BUDAPEST, PF.: 22.
E-MAIL: BHIRLEVEL@GMAIL.COM
NMHH SZÁM: 1612/2012.

A bizalomról

A küldöttgyűlés szinte teljes egyhangúsággal fogadta el a szövetség elnökségi előterjesztéseit. Ez egy olyan bizalmat tükröz, amellyel egy vezető szervnek jól kell tudni élni, tenni, cselekedni.

Ennek egyik nagy erőpróbája, fokmérője lesz a most már mindkét szövetség – BEOSZ, HOKOSZ – oldaláról megerősített tárgyalások melletti elkötelezettség, amely reményt ad egy markánsabb érdekképviselőre, a nyugállományú katonák érdekeinek hathatósabb megjelenítésére, érvényesítésére. Ehhez jó induló alapot adnak a kettős tagságú egyesületek a fővárosban, de még nagyobb számban – közel 1/3 arányban – a vidéki szervezetek. A kiinduló pont csak az lehet, hogy mit kíván a nyugállományú katonák érdeke, amelyhez a tárgyalások megkezdésénél félre kell tenni a különböző presztízskérdéseket, a bizalmatlanságot, a téves vagy talán sokszor rosszhiszemű feltételezéseket, az egyéni érdekeket.

Bizalmat adhat a jövőre nézve a beszámolóban az érdekvédelem hangsúlyozott megjelenítése, amely minden eddigi eredmény elismerése mellett, ad további tennivalókat is. Elsők között lehet említeni, hogy a katonát nem lehet azonosítani a közszolgával, mert megkülönbözteti az esküje, a szolgálat jellege, veszélyessége – a missziókban teljesített feladatok – a családok szükség-szerű többlet tehervállalása. Fontos törekvések a rendeletekben, a nagy vonalaikban megőrzött jogosultságok – az 1996-os első törvényi megfogalmazásnak megfelelően – legmagasabb jogszabályba történő visszaemelés.

Bizalmat kapott arra is a szövetség vezetése, hogy olyan megállapodást, kompromisszumokat kössön a tárcával, amely más hasonló szövetségekkel azonos pénzügyi támogatást fog jelenteni és biztosítja az egyesületek működési feltételeit.

Bizalmat ad – a jogszabályok lehetőségeit kihasználva – az új alelnökök személye, felkészültsége, emberi tisztessége, a közösségek vezetésében szerzett tapasztalata. Csomós Lajos ny. vezérőrnagy személyével, a katonák közösségei iránt elkötelezett, tapasztalt



emberrel egészült ki az elnökség, Vörös Lászlóné (Zsuzsa) ny. ezredes személye pedig a kettős kötődést példázza és képviseli, a szolgálatot teljesített, ma már nyugállományú katonanőket és a katonafeleségeket – akik ma már a szövetség tagságának több mint felét alkotják – saját sorsán keresztül ismeri, jelelni lehet meg.

Bizalmat ad az eredményesebb működésre az alelnökök számának növekedése, a jobb munkamegosztás kialakítása, az operatívabb döntések meghozatalának lehetősége, a gyorsabb, hatékonyabb tájékoztatás – az informatikai lehetőségek jobb kihasználásával – a régiók, az egyesületek fokozottabb beavatása a döntésre váró kérdésekbe, véleményük gyakoribb kikérése, figyelembe vétele.

Bizalmat ad az első Katona Nemzedéki Találkozón megfogalmazott és a küldöttgyűlésen is megerősített – Kézfogás a hon védelméért – elkötelezettség, ami ott és akkor kimondva is a katonanemzedékek közötti megbékélést, a nemzedékek közötti szolidaritás erősítését fogalmazta meg minden megkülönböztetés nélkül. Azt gondolom ennek jegyében, a BEOSZ-nak azért kell kiállni, hogy születési ideje, szolgálatának időszaka, körülményei miatt, bizonyos korosztályok minden vizsgálat nélkül ne részesüljenek hátrányos megkülönböztetésben – ha tisztességüket, emberiségüket adott körülmények között megőrizték – az elismerésekben vagy a kegyeleti minősítésben.

A bizalomért majd a mindennapokban, a jó kompromisszumokkal, a szövetség, a tárca, az egyesületek tagsága előtt lesz szükséges bizonyítani, megküzdeni a fentiekben megfogalmazottakért, de az elnökség felkészültsége, hite erre minden alapot, eshetőséget biztosít. Ebből ügyvivőként én is vállalom a saját részem, a szövetség és saját érdekünkben pedig kívánok sok sikert és eredményes munkát.

PINTÉR FERENC
NYUGÁLLOMÁNYÚ EZREDES



Megtartotta évertékelő küldöttgyűlését a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége. Magócsi Zoltán ny. ezredes, levezető elnök köszöntötte a tagszervezetek által delegált küldötteket, a Szövetség elnökségét, a Tanácsadó Testület, az Ellenőrző Bizottság és az ügyvivői testület tagjait. Megkülönböztetett figyelemmel köszöntötte a Honvédelmi Minisztérium, a Honvéd Vezérkar, a Magyar Honvédség katonai szervezetei és az együttműködő társszervezetek képviselőit. A küldöttgyűlés tisztségviselőinek megválasztását, továbbá a napirendek jóváhagyását követően, Kelemen József ny. altábornagy, a BEOSZ elnöke emelkedett szólásra. Az első napirendi pont előadójaként értékelte az 2013-as év munkáját és vázolta a 2014-es esztendő főbb feladatait. Többek között elmondta:

Mai küldöttgyűlésünk jelentőségét növeli az a tény, hogy a BEOSZ megalakulásának már a 25. évébe lépett. A mögöttünk hagyott évtizedek munkája alapozta meg máig elért eredményeinket. Alapvető célkitűzéseink, a katonaközösségek érdekképviselete, a honvédelem ügye iránti elkötelezettség erősítése, a hagyományörzés, hagyományteremtés, a bajtársi közösségek összefogása és működésének fenntartása, az idők során nem változtak.

Az elmúlt két esztendő eredményei, sikerei, esetenként kudarcai nem választhatók el konzekvensen egymástól, mivel új törvényi feltételek szabják meg a működés rendjét és a gondozási körbe tartozók járandóságait, szociális életkörülményeinek alakulását. A Szövetségünk soraiban lévő aktív, főleg nyugállományú katonák és hozzátartozók érdekképviseletét korrekt és törvényes keretek között láttuk el, figyelembe véve a lehetőségek, valamint az igények összhangját.

Amire büszkék vagyunk

Eredményeink megalapozásában nagy jelentőségű az a tény, hogy a 90-es évek kezdetétől résztvevői voltunk az európai országok katonaközösségei szövetségének (1992-től). Itt tanultuk meg, hogyan működik a „hadsereg a demokráciában – és a demokrácia a hadseregben”. Az itt szerzett tapasztalatokat hasznosítottuk az új törvényi szabályozásokban még a kilencvenes évek elején.

Mindezzel segítettük a „békepartnerségi program” megvalósítását, és a „civil diplomácia” eszközeivel járultunk hozzá a későbbi NATO valamint Európai Unió-s tagságunkhoz. Minderre büszkék vagyunk, példaként említhetjük, hogy több szomszédunknál és más európai országban nincs, vagy most kezdeményezik a „katonák jogállásáról szóló törvények” kimunkálását. Ehhez a munkához nemzetközi kapcsolataink révén saját tapasztalatainkkal is hozzájárulunk.

Eddigi erőfeszítéseink, elmúlt évi munkánk is a változó világ új körülményei között: a beilleszkedés, az azonosulás és a szolidaritás elvei alapján valósultak meg. Mind ezt csak a BEOSZ, tekintélyt és elismerést szerzett tagszövetségeivel és egyesületeinek bázisán, azok segítségével tudtuk megvalósítani. Kiváló és folyamatos együttműködést, kölcsönös támogatást valósítottunk meg a HOSZ és a HODOSZ érdekképviseleti vezetőivel, a Honvédelmi Minisztérium továbbá a Vezérkar szervezeteivel is.

A hagyományok megőrzése

Az elmúlt esztendőben, de azt megelőző időszakban is, töretlenül folytattuk a honvédelem ügye szolgálatát, a magyar katonai hagyományok őrzését és a hagyományteremtő munkát, a fegyvernemi kultúrák ápolását, a bajtársi közösségi szellem erősítését, a fiatalabb generációknak szóló példaadást valamint a nemzedékek összetartozásának ápolását.

Nemzeti ünnepeinken büszkén viseljük a



Magyar Honvédség egyenruháját, megjelenítjük és képviseljük a honvédséget – a magyar katonát.

Ápoljuk katonaelődeink és hőseink, valamint a háborúk áldozatai emlékének megőrzését, a hadisírokat, temetőket, emlékhelyek gondozását.

Jó együttműködést valósítottunk meg a Tábori Lelkeszi szolgálattal, valamint a különböző felekezetű egyházakkal, egyesületeink tagjai közül többen vesznek részt záródokumentokon, egyházi megemlékezéseken, zászlók és emlékhelyek felszentelésén.

Összegezve eredményeinket, a változó körülmények ellenére kedvező, vagy nehézséget jelentő feltételek között is egyesületeink és tagjaink segítségével, kitartó, szorgalmas munkájával értük el. Azokat kell ma dicsérni, akik „a megszűnt helyőrségekben” vagy a meglévőkhöz megőrizték közösségeiket, önrőből szervezték változatos programjaikat és erősítették a bajtársi összefogás szellemét.

Ott vannak sorainkban az „obsitosok”, az özvegyek és hozzátartozók, közalkalmazottak, és talán kevesebb számban a veszteséget elszenvedett „járadékosok”, a friss tartalékosok és aktív katonák is, mert ők jelentik azt a széles társadalmi bázist, melyre a honvédség, a haza mindenkor számíthat.

Köszönet mindannyiuknak: Devecser-Meggyeserdőn, Csongrádon, Baján, Mezőtúron és Mezőkövesden, Rétságán, Szabadszálláson, szerte az országban – száznál is több településen tevékenykedő, ezernyi társadalmi munkásnak és segítőnek. Köszönet a befogadó és közreműködő polgármestereknek, országgyűlési képviselőknek, akik elismerik és segítik egyesületeink munkáját és törekvéseit. Köszönet a honvédelmi és katonai vezetésnek a számtalan elismerésért, mellyel kifejezik a kiemelkedő munka megbecsülését.

Az együttműködés jövője

Az elnöki értékelést a munkabizottságok beszámolóit következtek, majd a levezető elnök megnyitotta a vitát az elhangzottak felett. Elsőként Sipos Géza, a BEOSZ tiszteletbeli elnöke kért szót. A hozzászóló a 2014. évi feladatokkal kapcsolatban tett észrevételeket, illetve javaslatokat, melyben felhívta a figyelmet a tagság összetételének megváltoztatására. Szükségesnek tartja a fiatalítást, melynek érdekében fórum összehívását javasolta, ahol foglalkozzanak meg feladatokat a taglétszám növelése érdekében. Szükségesnek tartotta egy integrált nyugállományú szervezet létrehozását,



ennek érdekében szorosabb együttműködés megvalósítását a HOKOSZ-szal.

A következő hozzászóló Rácz Mihály bajtárs volt, a Bocskai István Bajtársi Egyesületből. A hadisír felmérés és az érdekvédelem kérdéseiben tett észrevételeket, megemlítette a Központi Nyilvántartások hibáit, a felmérésre kiadott pontatlan adatokat, amelyek nehezítik a vállalt feladatok teljesítését. Az érdekképviselési munkával kapcsolatban bírálta az elnökséget, hogy a HÉF munkájáról és a konkrét érdekképviselési folyamatról nem kapnak elegendő információt, illetve későn jutnak tájékoztatásnak. Tóth Sándor ny. ezredes, régióvezető hozzászólásában kifejtette, hogy markánsabban és konkrétan kellene elszámolni a végzett feladatokkal. Vájljon érzékelhetővé, mi volt a terv és mi a munka eredménye.

A Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének új alelnökei:

Vörös László Lajosné ny. ezredes

A Számviteli Főiskolán szerzett felsőfokú szakmai képesítést, 1982-ben lett a 11. harckocsi hadosztály számviteli részlegének vezetője. 1991-ben helyezték Budapestre, a HM Pénzügyi szolgálathoz. 2002-ben elvégezte a Nemzetvédelmi Egyetem védelem igazgatási szakát, 2005-ben ezredessé léptették elő. Számviteli osztályvezetőként fő feladata a HM számviteli politikájának kialakítása, számviteli rendjének irányítása volt.

Felelős volt a HM kezelésébe adott vagyon nyilvántartásáért, a gazdálkodás segítéséért.

Két leánygyermek van. Zsuzsanna egy multinacionális cég közgazdásza, Katalin a NAV-nál jogászként dolgozik. Másfél éve a Balassi Bálint Bajtársi Egyesület tagja, s számviteli tapasztalataival segíti az egyesület munkáját.



Csomós Lajos nyugállományú vezérőrnagy

1942-ben született Gyöngyösön. 1964-ben végzett az Egyesített Tiszti Iskola lokátor-technikusi szakán, majd 1970-ben a BME Villamosmérnöki Karán okleveles műszaki tanár diplomát szerzett. 1976-ban

végzett a Zrínyi Miklós katonai Akadémia Rádiótechnikai Parancsnoki szakán, majd 1985-ben a HVK hadművelési tanfolyamának elvégzésével hadászati-hadművelési magasabb képesítést szerzett. 2000-ig a Kormányzati Frekvenciagazdálkodási Hivatal szak-főtanácsosa. 2006-ban a Hadtudományért "Pro Militum Artibus" kitüntető címet kapott.



Konferencia Belgrádban



A Tartalékos és Nyugállományú Tisztek Nemzetközi Konzultatív Tanácsa (IAC), valamint a Szerb Táborkok és Admirálisok Klubja közös szervezésében Belgrádban tartották meg „Az I. világháború – okok, tanulságok, a levont következtetések és azok időszerűsége” című nemzetközi konferenciát. Az eseményen a dél-kelet és a közép-európai országok tudósai, történészei, valamint a régió IAC tag-szervezeteinek meghívottai sorában részt vett Kelemen József ny. altábornagy, a BEOSZ elnöke, Udvardy Endre ny. alezredes, nemzetközi ügyvivő és előadóként a HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum képviseletében dr. Balla Tibor alezredes, a Hadtörténeti Intézet kutatóosztályának vezetője is.

A rendezvényen felszólalt a szerb védelmi miniszter és megjelent a vezérkar főnöke is. A konferencia megkezdése előtt rövid elnökségi ülést tartottak, ahol új tagokat vettek fel a szervezet soraiba. Az első nap estéjén a szerb védelmi miniszter adott díszvacsorát a résztvevők tiszteletére. Ennek során különleges eseménynek voltak tanúi a jelenlévők, ahol a pohárköszöntők során a megbékélés szándékával kezett nyújtott egymásnak az IAC orosz elnöke és az ukrán katonák képviselője. A második esti találkozón, a dunai sétahajóút során a delegációk tagjainak alkalmat adódott

a baráti beszélgetésre és a kölcsönös véleménycserére, illetve a nemzeti szövetségek emléktárgyainak átadására.

A második napon a résztvevők megemlékeztek az I. világháború áldozatairól és megkoszorúzták a belgrádi Atalaghegyen lévő, ismeretlen katona sírját.

A konferencia szervezői intenzív munkatempót követeltek meg: összesen 18, magas színvonalú, általában 10 perces előadás hangzott el angol, orosz és szerb nyelven. A legtöbb előadó az egykori Jugoszlávia utódállamaiból érkezett, de Oroszország, Ukrajna, Románia, Szlovákia, Csehország, Ausztria, Franciaország, Spanyolország, Törökország, Izrael, Jordánia, Norvégia, Albánia (össze-

sen 21 ország) is képviseltette magát az előadók és a hozzászólók között. Az előadások témái igen változatosak voltak, tükrözték a közép-kelet-európai régió történéseinek legújabb kutatási eredményeit a Nagy Háborúról. Dr. Balla Tibor alezredes „Az Osztrák–Magyar Monarchia magyar katonái a Nagy Háborúban” című előadásában szólt a Monarchia haderejének 1914-es felépítéséről és állapotáról, a magyar csapatok számának háború alatti változásáról, a magyar alakulatok sikereiről, a hátszág szerepéről, a magyar háborús veszteségekről és a háború következményeiről. Előadását elismeréssel fogadták.

A konferencia világosan demonstrál-



ta a nemzetközi szakmai közönség körében megnyilvánuló megkülönböztetett figyelmet az I. világháborút megelőző időszak és a kitörésének körülményei, a különböző hadszíntereken zajlott események, valamint a hátszágban történtek iránt. A helyi érdeklődés mindvégig igen nagy volt, és szakmai vitákra is sor került.

A rendező szerb fél erőfeszítései országuk bekapcsolására a nemzetközi tudományos információcseré folyamatába nyilvánvalóan eredményesnek bizonyultak. A szervezők és a résztvevők egyetértettek a legfontosabb tanulságban, hogy a konfliktusos helyzeteket – amelyeket a két világháború sem tudott megoldani az erőszak eszközével – napjainkban csak békés úton, tárgyalásokkal, türelemmel és a szemben álló felek érdekeinek egyeztetésével lehet rendezni. Egyetértettek abban is, hogy meg kell előzni minden háborút, mert az napjainkban még pusztítóbb lenne a korábbiakhoz képest, és valódi fenyegetést jelentene az emberiségre és a modern civilizációra.

Ezen gondolatok jegyében a konferencia felhívást adott ki az állami, kor-

Mit tegyek?...avagy a segélyezés lehetőségei

Szinte mindenki előfordult már, hogy olyan helyzetbe került, amikor tanácsstalanul azon gondolkodott, hogy vajon kihez is tudna fordulni segítségért? Tudjuk azt is, hogy sokan – és talán egyre többen – élnek szerény anyagi körülmények között, akik számára, ha megoldást nem is, de enyhítést mindenképpen adhat egy időben érkező támogatás. A segítségnyújtás egyik legelterjedtebb formája ma is a segélyezés, ezért néhány gondolatban igyekeztem összeszedni azokat a lehetőségeket, melyek iránymutatásul szolgálhatnak.

Elsőként mindenképpen a katonai vonatkozású HM-rendeleten alapuló segélyrendszert említeném. A HM által biztosított éves keretösszeg felhasználása az MH HKNY és a Szociálpolitikai Közalapítvány közös munkájával valósul meg. A közalapítvány elmúlt évi munkájáról, az általuk nyújtott támogatásokról és az igénybevétel lehetőségéről az előző számban részletesen olvashattak. Talán annyit érdemes megemlíteni, hogy a Szociálpolitikai Közalapítvány által nyújtható segélyezés lehetőségén túl, különösen indokolt esetben lehetőség van a HM védelemgazdasági helyettes államtitkár által adható segélyre is. Az egyébként jól működő rendszer egyik gondja mégis az, hogy a szakmai szervek számára olykor kevés az információ és így nehezen jutnak el a rászorulókhöz. Az információhiányt igyekeztek enyhíteni azzal, hogy a rendszert úgy alakították ki, hogy a munka során a szakmai szervek számíthatnak a klubok és egyesületek aktív közreműködésére (kezdemenyezésre, véleményezésre). Még aktív időszakban megszerzett tapasztalat volt, hogy vannak rendszeresen visszatérő – egyébként rászoruló – kérelmezők, miközben mások – néha elesettebbek – nehezen vagy soha nem kerülnek a látómezőbe. Akkori és jelenlegi álláspontom is az, hogy a HM-MH szakmai szervezetei között meg kell, hogy valósuljon az adatkezelés és adatáramlás jól működő összhangja, ami egyebek mellett ezt a munkát is megfelelően támogatná.

Saját vonatkozású a Bajtársainkért Alapítvány által adható támogatás. Az Alapítvány éves szinten sajnos egyre csökkenő anyagi forrással rendelkezik, ennek ellenére a támogatásra fordítható összeget minden évben előteremtik. A beérkező kérelmekről az Alapítvány kuratóriuma dönt, és a megítélt támogatások utalásáról gondoskodik. Az éves munkáról az Alapítvány kuratóriumának elnöke a BEOSZ küldöttgyűlésén számolt be.

Az öregségi és hozzátartozói ellátásban – öregségi nyugdíj, rehabilitációs járadék, özvegyi nyugdíj, árvaellátás – részesülők számára a jelenlegi nyugdíjtörvény a váratlan élethelyzetek – pl. súlyos betegség, haláleset, elemi csapás – kezelésére egyszeri segély lehetőségét biztosítja. A segély engedélyezése összeghatárhoz kötött, ami egyedül élő esetén a havi 80 000 forintot, közeli hozzátartozóval közös háztartásban élők esetében a havi 70 000 forintot nem haladhatja meg. A jövedelem számításánál közös háztartásban élők, de jövedelemmel nem rendelkező eltartottak számát is figyelembe kell venni, pl: a kérelmező által eltartott munkanélküli gyermek. Az egyszeri segély összege az öregségi nyugdíj legkisebb összegének (28 500 Ft) másfélszeresét (42 750 Ft) nem haladja meg. Ennél magasabb összeg (max 85 00 Ft) csak az ONYF főigazgatójának engedélyével kivételesen rendkívüli esetben lehet. A kérelmet rend-

szerezített formanyomtatványon a rendkívüli körülményeket alátámasztó igazolásokkal együtt, a lakhely szerint illetékes nyugdíjbiztosítási igazgatóságához (kormányhivatal) kell benyújtani.

Nem feledkezhetünk meg a szociális ellátórendszer által nyújtott lehetőségekről, melyeket a lakóhely szerinti települési önkormányzat polgármesteri hivatalánál, vagy az önkormányzat rendeletében meghatározott önkormányzati szervnél lehet kérelmezni. Általánosságban annyit kell tudni, hogy ezek között vannak alanyi jogon járó és rászorulósági elven alapuló ellátások. Ez utóbbiaknál a kérelmező (és az együtt élők) vagyoni helyzetéről nyilatkozni kell, illetve az ellátást érintő változásokat 15 napon belül be kell jelenteni. Az ellátások pénzben illetve meghatározott esetekben természetbeni formában is adhatók. A törvény a szociális gondoskodás számtalan formáját foglalja magába, ezek közül itt csak néhányat emelnék ki. Lakásfenntartási támogatás, a jogosultsági feltételek részben a havi jövedelemhez – öregségi nyugdíj legkisebb összegének 250%-a (71 250 Ft) – és a háztartásban élők vagyoni helyzetéhez kötött. A támogatás természetbeni formában is nyújtható közüzemi díjak térítése vagy tüzelőutalvány formájában. Adósságkezelési szolgáltatás, ami azok esetében merülhet fel, akiknél magas összegű közüzemi díjtartozás van vagy a szolgáltatást már kikapcsolták. A jogosultsági feltételek összességét helyi rendeletben határozzák meg. A támogatás egy összegben vagy havi részekben nyújtható az adós közreműködésétől függően, mértéke és összege korlátozott. Önkormányzati segély a képviselő-testület által hozott rendelet szerint adható, különösen azok részére, akik rendkívüli élethelyzetbe kerültek, időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzdenek. Adható eseti jelleggel, esetleg havi rendszerességgel, a természetbeni formája az élelmiszer, tankönyv, vagy gyermekintézményi díj kifizetése. Közgógyellátás mint ellátási forma a gyógyszer és gyógyászati segédeszköz térítésmentes igénybe vételére jogosító támogatás, amely alanyi jogon, normatív vagy méltányossági alapon járhat. Alanyi jogon egyebek mellett a korábbi I-II csoportos rokkantaknak jár. A normatív alapon történő megítélés szigorú – gyógyszerár és az öregségi nyugdíjminimum – feltételekhez kötött. Nagyobb eséllyel jöhet szóba a méltányossági alapon történő lehetőség. Ez településenként változó megítélésű, mivel a kérelmek elbírálásánál a település képviselő-testületének rendeletében meghatározott feltételek az irányadók. Végezetül ebben a körben a temetési segélyt említeném, melyet a települési önkormányzat saját rendeletében meghatározott feltételek szerint állapíthat meg annak, aki a meghalt személy eltemetetéséről gondoskodott és a költségek viselése a saját, illetve családja létfenntartását veszélyezteti.

Amikor segélyről gondolkodunk, ne csak a magunk helyzetét mérlegeljük, de gondoljunk klubtársainkra, vagy a környezetünkben élő más személyekre, akik számára az információ is segítség lehet. Ma már egyre nagyobb azoknak a köre, akik gyakran szembesülnek szinte megoldhatatlan helyzettel, és a nyugdíjasok helyzetét tovább nehezíti az, hogy a nyugdíjak összegének emelkedése az elmúlt években egyre szerényebb mértékű volt, s az esetleges korábbi megtakarítások is végesek.

SZTANÓ ZSUZSANNA NY. ÓRNAGY



mányzati, ifjúsági és társadalmi szervezetek vezetői számára, valamint a világ nyilvánosságának címezve. A szervezők azt tervezik, hogy kiadnak egy, a konferencia témáján alapuló könyvet is angol és orosz nyelven, amely várhatóan 2014 őszén jelenik meg. A nemzetközi fórumot kihasználva az IAC vezetősége a delegációk soraiból a szervezetben kifejtett tevékenységükért kitüntetett több tábournokot és tisztet. A magyar résztvevők közül Kelemen József ny. altábornagy a szerb szövetség kitüntetését, míg Udvardy Endre ny. alezredes az IAC által alapított „Tisztek a szolidaritásért” kitüntetést vehette át.

DR. BALLA TIBOR ALEZREDES
UDVARDY ENDRE NY. ALEZREDES

Békefenntartókra emlékeztek Pákozdon

A katona legfontosabb feladata, hogy bárhol, bármikor a nemzet szolgálatában álljon, és a lehető legjobb tudása szerint teljesítse azt, amire esküt tett – mondta dr. Benkő Tibor vezérezredes a békefenntartók napja alkalmából rendezett megemlékezésen a pákozdi katonai emlékparkban.

A Honvéd Vezérkar főnöke beszédében elmondta: ma azokra a magyar katonákra emlékezünk, akik más nemzetek szabadságának és békéjének érdekében végezték munkájukat. A vezérezredes emlékeztetett arra, hogy a békefenntartói tevékenység részben „magyar találmány”, hiszen az első ilyen jellegű feladatot az Osztrák–Magyar Monarchia hadereje látta el Kréta szigetén. Hozzátette: a világ számos pontján, napjainkban is több tízezer végeznek nem fegyveres és fegyveres békefenntartói feladatokat, amelyek nagyon széles tevékenységi kört ölelnek fel.

„Ma napjaink hőseiről emlékezünk, elsősorban azokról, akik a legdrágábbat, az életüket áldozták más népek békéjéért és szabadságáért. Ők a legdrágábbat áldozták – hozzátartozóik viszont a számukra legfontosabb embert veszítették el. Ma a Magyar Honvédségben is olyanok szolgálnak, akik készek az életüket



áldozni mások jólétéért” – húzta alá a vezérezredes. Benkő Tibor beszéde végén üzenetet küldött a jelenleg is missziós szolgálatot ellátó magyar katonának, amelyben azt kívánta nekik, hogy sikeresen tudják teljesíteni jelenlegi feladataikat. „Vigyázzanak magukra!” – fűzte hozzá.

A rendezvényen részt vevők koszorú-

kat és virágokat helyeztek el a békefenntartók emlékművének. A helyszínre kitelepült az MH Civil-Katonai Együttműködési és Lélektani Műveleti Központ úgynevezett „afgán sátra” is. Jelenleg mintegy hétszáz magyar katona szolgál határainkon túl.

KÁLMÁNYI GÁBOR

FOTÓK: A SZERZŐ FELVÉTELEI

Hogyan tovább?

Civil törvény – Polgári Törvénykönyv – (2. rész)

A Bajtársi Hírlevél előző számának megjelenése után a szerkesztőség, de az olvasók közül is többen a cikk folytatására biztattak. Valóban maradtak még korábban nem érintett kérdések a témában, sajnos azonban közben a legfontosabb határidő – 2014. május 31. – elmúlt. Ennek ellenére úgy gondoltam, hasznosak lehetnek az információk, illetve talán még fontosabb azok előtalálási helyének közreadása.

Ott kezdeném, ahol az előző cikket zártam. A Civil Információs Portál („jogsabályok” menüpontjánál (önálló címe:), melyben természetesen már az időközben hatályba lépett új Ptk. is megtalálható, sőt a civil szervezetekre vonatkozó hatályos szabályok száma is 27-re emelkedett. (Nem számolva a speciális szervezetekre vonatkozó további 11 jogszabályt, melyek között lehetnek a tagszervezeteket érintő szabályok – például sport, polgárőrség – is.)

A jogszabályok mellett, vagy talán azokon is túl a leginkább figyelemre méltó az a két nagyon hasznos segédanyag, melyek „az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról” szóló 2011. évi CLXXV. törvény (civil törvény)” alatt találhatók:

- magyarázatok az új polgári törvénykönyv és a civil törvény civil;
- segédlet a civil szervezetekre vonatkozó szabályok áttekintéséhez.

Mindkét anyag letölthető és – bár nem egyszerűen, de – áttekinthető formában tartalmazza a tudnivalókat, változásokat, magyarázatokat, határidőket. Ez utóbbiak között a legfontosabb – és a közhasznú jogállást illetően akár jogvesztő hatállyal is bíró – a már említett 2014. május 31. volt. Remélem, valamennyi tagszervezetnek sikerült eddig a határidőig megtenni az alábbiakat:

- Közhasznú jogállás megújítása (ha szükséges, létesítő okirat egyidejű módosításával, papír alapon a székhely szerint illetékes törvényszéknél);

2014. június 1. napjától csak az új civil törvény szerint közhasznúsági nyilvántartásba vett szervezet jogosult a közhasznú megjelölés használatára és a közhasznú jogálláshoz kapcsolódó kedvezményei igénybevétele. 2014. június 1. napjától a szervezet nyilvántartására illetékes szerv törli az új civil törvény hatályba lépése előtt nyilvántartásba vett közhasznú, illetve kiemelkedően közhasznú jogállású szervezetek közhasznú jogállását, kivéve, ha a szervezet igazolja, hogy a törvény szerinti közhasznúsági nyilvántartásba vétel iránt kérelmét benyújtotta, és a bíróság megállapítja, hogy a szervezet a törvényi feltételeknek megfelel.

A 2012. január 1-je előtt közhasznúvá vagy kiemelkedően közhasznúvá minősített szervezeteknek a közhasznú szervezetenkénti nyilvántartásba vételük kezdeményezésével együtt (2014. május 31-ig kezdeményezhetek változásbejegyzési eljárást a nyilvántartó

törvényszék előtt) a közhasznúság feltételeként – az Országos Bírósági Hivatalnál letétbe kell helyezniük 2012. és 2013. évi beszámolójukat is.

- Társasági adóbevallás vagy adóbevallást helyettesítő egyszerűsített adónyilatkozat a 2013. évről (elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül);

- Számviteli beszámoló és közhasznúsági melléklet elfogadása és letétbe helyezése a 2013. évről (papír alapon, az Országos Bírósági Hivatalnál);

A Civil tv. rendelkezései szerint a szervezet az adott üzleti év mérleg fordulónapját követő ötödik hónap utolsó napjáig (minden év május 31. napja) köteles a beszámolót letétbe helyezni. Bár késedelem esetén a beszámoló megküldése még egy évig pótolható, azonban a civil szervezetnek is az az érdeke, hogy törvényi kötelezettségének határidőre eleget tegyen. Ez legtöbbször a pályázatokon való indulásnak is feltétele. Ugyanakkor a törvényi határidőkre figyelemmel a 2011. évi beszámolók beküldésére már nincs jogi lehetőség, ezek befogadására az OBH nem köteles.

- 1156 statisztikai jelentés a 2013. évről (elektronikus úton, ELEKTRA rendszeren);
- SZJA 1% – beszámoló a 2012-ben kiutalt és ez alapján 2013-ban felhasznált összegről (elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül);

A következő határidő, amire figyelni kell, 2014. szeptember, az SZJA 1% jogosultság igazolása (elektronikus úton, ügyfélkapun keresztül), amennyiben a szervezet:

- a NAV által 2014. szeptember elején megküldött értesítés alapján adózói feljárlásban részesült;
- a 2015. évre kedvezményezett jogi jogosultságot kíván igazolni.

Az előző cikkben összefoglaltam, hogy mely esetben lehet 2016. március 31-ig változatlanul hagyni az alapszabályt. A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatálybalépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről szóló 2013. évi CLXXVII. törvény 11. §-a természetesen részletesebben szabályozza e kérdést, a következők szerint (nem szó szerinti idézet):

(1) Az egyesület és alapítvány 2014. március 15-ét követő első létesítő okirat módosítással egyidejűleg köteles a létesítő okiratainak mindazon rendelkezését felülvizsgálni és szükség szerint módosítani, amelyek nem felelnek meg a Ptk. szabályainak. Egyesület esetében nem kell módosítani az alapszabályt abból az okból, hogy az tartalmazza az egyesület alapító tagjainak nevét, és azok lakóhelyét vagy székhelyét.

(2) Az egyesület és az alapítvány a létesítő okiratát a Ptk.-val összefüggésben nem köteles módosítani, ha az csak abból az okból volna szükséges, hogy abban olyan hivatkozások, utalások és elnevezések szerepelnek, amelyek a Ptk. és a létesítő okirat tar-

talmát érintő más törvény rendelkezéseinek már nem felelnek meg. Ha azonban a létesítő okirat egyéb okból módosul, a szervezet az ilyen változásokat is köteles azon átvezetni.

(3) Az egyesület és alapítvány a létesítő okirata (1) bekezdés szerinti módosításának bírósági nyilvántartásba vételét, legkésőbb azonban 2016. március 15. napját követően csak a Ptk. rendelkezéseinek megfelelő létesítő okirat alapján és a Ptk. rendelkezéseinek megfelelően működhet.

(4) A létesítő okirat – a Ptk. rendelkezéseinek megfelelő – módosítását változásbejegyzési kérelemként kell benyújtani a bírósághoz.

Végezetül két eljárási szabályra szeretném még felhívni a figyelmet. Az első a közhasznú szervezeteket érinti. A civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény 44/A. § (1) bekezdése szerint: 2014. december 31-éig a bíróság a közhasznú szervezet letétbe helyezett beszámolóját a letétbe helyezést követő hatvan napon belül megvizsgálja; ha a beszámoló alapján azt állapítja meg, hogy a szervezet a közhasznúvá minősítés feltételeinek nem felel meg, a szervezet közhasznú minősítésének megszüntetéséről és az erre vonatkozó adat nyilvántartásból való törléséről határoz. A jelenlegi helyzet szerint 2015. január 1-jét követően a közhasznúságról szóló döntés automatizált eljárás eredményeként születik meg.

A második minden szervezetre vonatkozik. Az előbb hivatkozott törvény 99. §-a értelmében:

(1) 2015. január 1. napjától az ezt megelőzően bejegyzett egyesület és alapítvány esetében az első változásbejegyzési kérelem benyújtásakor be kell jelenteni a bíróság részére az egyesület, és az alapítvány képviselőjének anyja születési nevét, illetve a jogi személy szervezetei egység képviselőjének nevét és anyja születési nevét.

(2) 2015. január 1. napjától az ezt megelőzően bejegyzett egyesület és alapítvány képviselője a bíróság részére – változásbejegyzési kérelem benyújtása nélkül – bejelentheti anyja születési nevét. A bíróság a bejelentés alapján a képviselő anyja születési nevét hivatalból bejegyzí a nyilvántartásba.

Az éves beszámoló benyújtása kivételével nem tudok olyan lehetőségre, amit késedelem esetén alkalmazni lehetne, mégis úgy gondolom, hogy amennyiben valaki nem adta be időben az előírt okmányokat, kísérelje meg haladéktalanul pótolni a mulasztást.

Kérek mindenkit, aki a civil szervezeteket érintő új információkhoz jut, ossza azt meg a Szövetség nagy családján belül, ezzel is segítve egymás munkáját.

MAGÓCSI ZOLTÁN

Jobbágy Antal

Jobbágy Antal nyugállományú ezredes 85 éves lett. Milyen érzések, gondolatok kavarnak az emberben ilyen szép születésnap ünnepelésekor?

Elrepültek az évek, nyolcvanöt éves lettem. Most már mind többször előjönnek a múlt emlékei. Úgy érzem, az életemben a gyermekkor és a katonai szolgálat döntő szerepet játszottak, melyekre szívesen emlékszem vissza. Egy Pest közeli faluban láttam meg a napvilágot, gyermekkorom szép emlékei ide kötnek. A nádfedeles házak, a gyümölcsfás utcák, a nagymama búbos kemencéje, a templom akkori varázsa ma is élénken élnek emlékezetemben. A barátokkal vívott rongylabdás-mezítlábás focicsaták, az iskolai falitáblás betűvetés, az egyszeregy tanulása. Esténként a petróleumlámpánál, a nagypapa háborús meséi, a baráti „dióra” vívott kártyacsaták. Élveztem a családi összetartozást, a névnapok ünneplését, a szüretet, a disznótorok hangulatát, a kukoricafosztás nótázásait.

Mikor lépett be az életébe a munka?

A munkásélet az akkori Horthy-ligeti Repülőgépgyárban kezdődött – mint szerelőtanonc –, 12 kilométert bicikliztem a munkahelyemre. Nem sokáig csodáltam a vasmadarakat, mert az első amerikai bombázás a gyárat földig rombolta. Néha még álmomban látom az égő, összedőlt szerelőcsarnokot, és halom a sebesülten jajgató embereket. 1944 őszén így kerültem a budapesti Keleti pályaudvarra. Lelkesen bekapcsolódtam az ifjúsági életbe, élveztem az együttlét örömeit, ismerkedtem a peshti élet mozgalmasságával.

Hogyan került a katonaság közelébe?

1950-ben a haza hívó szavára a Pécsi Honvéd Gyalogos Tiszti Iskolára kerültem növendéknek, két év után avattak hadnaggyá. A szegedi lövészezrednél három év katonaidőt teljesítettem „regu-

lázva” a kiskatonákat, mint szakasz-, majd századparancsnok. Szép emlékek fűznek a „boszorkányok” városához, még akkor is, ha a nyarakat a sövényházi táborban éltük át. Emberformáló évek voltak ezek.

Hol teltek a szolgálati évek?

A híradóezrednél két évet szolgáltam Vác, majd Székesfehérvár helyőrségeiben, ügyviteli, ezt követően ezred hadműveleti tiszti beosztásokban. Itt alakult ki egy olyan közösség, ami még ma is tart, a „43. Híradó Baráti Kör”, amelynek szervező titkára vagyok. 1963-ban kerültem az 5. Hadsereg Parancsnokságára, mint ügyviteli osztályvezető, és 25 évet – négy év továbbszolgálattal – töltöttem itt. Közben majd egy évet Vietnamban voltam mint békefenntartó. Az itt teljesített időszak emlékei – most már megszépülve – mind többször előjönnek.

Hosszú évek után milyen emlékek élnek a katonai szolgálat idejéből?

1988-tól, 26 éve élvezem a nyugállományú évek örömeit. Legszébb ebből a bajtársi közösségi szellem, az összetartozás öröme. Már megszépülve gondolok vissza életem egy-egy epizódjára, az akkori nehéz feladatokra, kihívásokra, a riadókra, a gyakorlatok nehézségeire, a vidéki ellenőrzésekre, a távollétekre.

Hogyan telnek a „pihenés” évei?

Nyugdíjas éveimet teljessé teszi a bajtársi közösségi szellem ápolása, mely végigkíséri életutamat és ma is erőt ad. A szolgálat utáni években szabadidőm hasznos eltöltését a társadalmi kapcsolatokban, a közösségekben találtam meg. Tíz évig voltam a Fehérvári Honvéd Nyugállományú Klub titkára, elnöke. Szép feladatként éltem meg a mintegy 400 egyesületi tag összefogását, a programok szervezését, a bel- és külföldi kapcsolatok erősítését.

Miként került kapcsolatba más testvéri, nemzetközi szervezetekkel?

A BEOSZ révén kerültem kapcsolatba a szlovén szövetséggel – ahol ma is



tiszteletbeli tag vagyok – és az osztrák bajtársakkal. Mint a BEOSZ régiójának vezetője, a dunántúli egyesületek vezetőivel – Tata, Várpalota, Pápa, Tapolca – közös találkozókat, lövészeket, koszorúzásokat és más programokat szerveztünk, erősítve a környező országok nyugállományú katonáival való kapcsolatot.

Hogyan alakult a kapcsolata a helyi nyugdíjasklubokkal?

A Székesfehérvári Időügyi Tanács tagjaként kapcsolatot tartottam, közös rendezvényeken találkoztunk a KÖFÉM-mel, az IKARUS-sal és más közösségekkel.

Mi fért még bele ebbe az igazán tevékeny, aktív nyugdíjaséletbe?

1998-ban megszerveztem a Fehérvári Honvéd Baráti Kört, amelynek a volt hadsereg- parancsnokok, -főnökök a tagjai, mintegy 80 fővel. De élére álltam a katonasírok gondozásának is. Tíz évig voltam a megyei teniszsövetség titkára, mivel régóta hódolok a teniszsportnak, egy-egy jó ütés elfeledtettem velem az idő múlását.

Milyen tervei vannak a jövőre?

Úgy érzem, hogy teljes, aktív és változatos nyugállományú évek vannak mögöttem, de még több tervemet szeretném megvalósítani. Meg kívánom írni a nyugállományú egyesület, majd a székesfehérvári katonasírok történetét.

Elismerés

Munkája elismeréseként a honvédelem napján 2014-ben, a 85. születésnapja alkalmával megkapta a Honvédelemért Kitüntető cím Babérkoszorúval ékesített fokozatát.

Békefenntartók lövészete

Megtartották az első magyar-osztrák békefenntartói lövészeti a 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezred győrszentiváni lőterén. Az elmúlt évek során az osztrák békefenntartók a BEOSZ Nyugat-dunántúli Régiójával megkötött együttműködési megállapodás alapján meghívták szervezetünk tagjait a Bécsben rendezett nemzetközi lövversenyükre. 2012-ben 7 ország 54 csapata közül a Vasi Honvéd Bajtársi Egyesület képviselői 3. helyezést értek el. Már akkor felvetődött a gondolat, de csak 2013-ban erősödött meg, hogy az osztrák bajtársak lőhessenek a Magyar Honvédságban rendszeresített fegyverekkel. Alapos és kitartó szervezőmunka vette kezdetét. Megkerestem a 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezred parancsnokát és helyetteseit, hogy segítsenek a lövészet megrendezésében. A válasz azonnal az volt, hogy mindenben segítenek, csak legyen meg az engedély a vezérkari főnöktől vagy a honvédelmi minisztertől. A lövészet napjának pontosítása után a BEOSZ elnökéhez fordultam, hogy engedélyeztesse az illetékesekkel a békefenntartók

lövészeti. A kérelem elment, így mindkét fél megkezdte a résztvevők szervezését. Mivel a tervezett lövészet munkanapra esett, ez sem volt könnyű feladat. Az idő múlásával megkérdezhettem a honvédelmi minisztert is a lövészet megrendezéséről, aki támogatásáról biztosította szervezetünket. Az engedélyt március 17-én adta ki a Honvéd Vezérkar, ettől kezdve Bozsóki Attila mk. alezredessel, az MH 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezred parancsnokhelyettesével tartottam a kapcsolatot.

A levezetési terv, a szükséges oktatások magyar és német nyelven, a beléptetéshez szükséges adatok előkészítése és beszerzése megtörtént. A lövészethez csatlakozott 7 fővel a budapesti Békefenntartó Egyesület is. A lövészetre 48 fő jelentkezett. A versenyzők a lövészetet a 100 méterre kitett, 4-es számú célra hajtották végre. Az öt próbálövés után tíz értékelt lövés eredménye döntötte el a sorrendet. A nyílt irányzék néhány osztrák bajtársunkat zavarta. Mindenki a saját és egymás lőlapját nézegette, látszott, hogy min-

denkiben felébredt a versenyszellem.

Az első közös lövészet alkalmából minden résztvevő emléklapot kapott. A parancsnokhelyettes, az osztrák bajtársaknak egy-egy tájékoztató prospektust adott át, a BEOSZ által felajánlott serleget és oklevelet a harmadik helyezett Simon Károlynak (88 kör egység) László Attila ny. alezredes, a BEOSZ Nyugat-dunántúli Régió vezetője adta át,

Bozsóki Attila mk. alezredes, parancsnokhelyettesétől Benczik Gábor tart. ezredes vehette át a második helyezést, akinek az eredménye szintén 88 kör egység volt, de több volt a 10-es találat. Az első helyezett 89 kör egységgel Schuch Jürgen osztrák békefenntartó lett. A gyönyörű serleget és oklevelet a BEOSZ elnöke, Kelemen József ny. altábornagy adta át részére.

A további sikeres együttműködésünk reményében váltunk el osztrák bajtársainktól.

Itt szeretnék köszönetet mondani mindenkinek, aki a lövészet szervezésében, végrehajtásában részt vett.

LÁSZLÓ ATTILA



Véghelszámolás

Végh Ferenc egykori vezérkari főnök történelmet írt, nemcsak kézzel és tollal, hanem az életútjával is – mondta dr. Benkő Tibor vezérezredes, Honvéd Vezérkar főnök a Stefánia Palotában, ahol „Véghelszámolás – A korszakváltás katonája” címmel mutatták be a nyugállományú vezérezredes könyvét. Dr. Benkő Tibor a könyvet méltatva azt mondta: „ez egy kiváló katona életútja, aki végül diplomáciai úton folytatta munkáját a haza érdekében”. A vezérezredes hangsúlyozta, hogy nagyon büszke arra a munkára, amelyet Végh Ferenc elvégzett, illetve arra az elhivatottságra, amelyet tőle láthatnak. Megjegyezte azt is, hogy a könyvbemutatón jelen volt minden korábbi vezérkari főnök, illetve nagykövetek, sőt az Egyesült Államok és Oroszország budapesti követségeinek képviselői is, ami szintén azt jelzi, hogy nagyon sokan tisztelik Végh Ferencet. Elmondta azt is, hogy Végh Ferenc neve azoknak is jelent valamit, akik nem szolgáltak alatta, mert a mai napig emlé-



keznek rá és megismertetik a munkásságával a pályakezdőket is, sőt még külföldön sem felejtették el, mert „beírta a nevét a történelembe”.

Végh Ferenc a dedikációk után a honvedelem.hu kérdésére válaszolva elmondta: többnyire levéltári anyagok nélkül, az emlékezetére hagyatkozva írta meg a kötetet, amely leginkább egy memoárra hasonlít. Főként a korról,

a pályáról, a hivatás szeretetéről szól és arról, hogy miként zajlott a Varsói Szerződéstől a NATO-ig tartó hosszú út. „A hitvallásom a könyv első oldalain található, ebben leírtam, hogy nem születtem katonának, de azzá tettem az évtizedek és a kollégáim, akikkel az élet állomásain találkoztam” – tette hozzá.

Elmondta azt is, hogy a könyvet fiatal, a pályájuk elején lévő hadfiaknak is szánja, és azt üzeni nekik, hogy „érdemes katonának lenni, érdemes a haza fegyveres szolgálatát választani, még akkor is, ha ma már más korban élünk, és érdemes tanulni is, hiszen a fegyver és a tanulás összetartoznak”.

A Zrínyi Kiadó gondozásában megjelent kötetről a kiadó megbízott vezetője, dr. Isaszegi János nyugállományú vezérőrnagy azt mondta: december óta dolgoztak a könyv megjelentetésén, amire végül néhány hónap alatt sor is kerülhetett. A 464 oldalas kötetben összesen 138 illusztráció is helyet kapott.

HONVÉDELEM.HU



Háttér

A Nagy Háború emlékére keretében rendeztek szakmai konferenciát Szombathelyen a városháza dísztermében. A meghívóban jelzett szakértő hadtörténészek és a helyi fiatal kutatók előadásai méltán vonzották az érdeklődő közönséget. A telt ház as rendezvényt színesítette a Hadtörténeti Múzeum I. világháborús fegyverkiállítása, melyet korabeli egyenruhába öltözött fegyvermester mutatott be. A konferencia témája nagyszámú érdeklődő fiatalat vonzott. A szakmai előadások mellett helytörténeti szempontból érdekes volt Pál Ferenc egyházmegyei levéltáros Szombathely utolsó békeévérről tartott előadása, melyből kitént,

hogy a lakosság nem igazán készült a háborúra. Német Balázs személyes, családi kötődésén keresztül mutatta be a k.u.k. 83. gyalogezred történetét. A galíciai lövészárkok hangulatát idézte Liszt József alsóőri 83-as baka harctéri naplója. A napló nagyon alulnézetből, fanyar humorral tüzdelve mutatja be, mennyit látott egy frontkatona a rajvonalból a nagy háborús stratégiából.

A történelem felidézése mellett fontos volt a hősökre és áldozatokra történő emlékezés. A konferencia résztvevői átvonultak a szombathelyi Jáki úti temető háborús hősi parcellájához, ahol a kürtös szobornál emlékező tábori misén vettek részt. A parcellában, az erre az alkalomra épített tábori miséző helyen Bíró László püspök, katonai ordinárius celebrált tábori misét. A tábori

misével egy pillanatra felidézhetjük azt a hangulatot, amelyet a katonák átélhettek a lövészárkokban. A tábori misézőhely az emlékezők során állandó háttérrel nyújt mindazoknak, akik egyházi szertartás keretében kívánnak megemlékezni az ott eltemetett katonákról.

A tábori mise után a Savaria szakközépiskola diákjait Ferge László őrnagy, irodavezető kísérté végig az első világháborús katonai sírok és emlékoszlopok között. Az iskola diákjai, más iskolákkal közösen, önkéntes munka keretében a hősi parcella rendbetételén dolgoznak.

Méltán mondhatjuk, hogy ez a nap a Nagy Háború hőseinek és áldozatainak emléknapja volt Szombathelyen.

JAGADICS PÉTER

Centenárium kiállításra készülünk

A Bocskai István Bajtársi Egyesület két aktivistája – Rontó Géza nyugállományú őrnagy és Oláh László nyugállományú alezredes – még az elmúlt év novemberében azzal a kezdeménnyel álltak elő, hogy 2014 júliusában az első világháború kitörésének századik évfordulójáról az esemény jelentőségéhez méltó kiállítással emlékezzünk meg. A szellemi indítást az a tény is sugallta, hogy nagyapáink – köztük az enyém is – részt vettek a harcokban. Gyermekkorunk nagy élménye volt, amikor a korabeli eseményeket felelevenítették.

Elhatároztuk, minél szélesebb nyilvánossággal – elsősorban a mai fiatalokkal – megismertetjük történelmünk ezen időszakát, méltó emléket állítva azoknak a katonáknak, akik a legdrágábbat, az életüket áldozták fel a kegyetlen háborúban.

Az ötletet a Bajtársi Egyesület elnöksége és a MH. HKNYP. 2. KIK. parancsnoka is támogatta. Miután az egyesület éves tervébe is bekerült a rendezvény, elkezdődött a tervező- és az anyaggyűjtő munka. A rendezvény forgatókönyvének és ütemtervének elkészítése után kapcsolatba léptünk más civil szervezetekkel, kulturális intézményekkel is. Elértük, hogy a kiállításnak helyet adó debreceni Katonai Igazgatási Központ mellett még más helyszíneken – így például az Újkerti Községi Házban is – megtekinthessék a gyűjteményt.

Munkánk során jelentős támogatást kaptunk a Debreceni Egyetem Egyetemi Nemzeti Könyvtárától, a Honvédség és Társadalom Baráti Kör debreceni szervezetétől, a MH. 5. Bocskai István lövészdandártól, a Postamúzeum igazgatójától, és nem utolsósorban a házigazda, a 2. KIK. parancsnokától.



Az egyesület tagjai és az ismerősök is ajánlották a birtokukban levő korabeli tárgyakat a kiállításra. Nagy öröm számunkra, hogy olyan egyedülálló kiállítási tárggyal is rendelkezünk, amely száz éve a lövészárkokban készült. Jelenleg rendszerező munka folyik, illetve a centenáriumhoz kapcsolódó vetélkedők anyagának összeállítása. Az eddig elkészített anyagot jórészt önréből és az egyesület szűkös anyagi lehetőségeinek felhasználásával készítettük el. Ezért anyagi lehetőségeink bővítésének céljából a Honvédelmi Minisztérium Társadalmi Kapcsolatok és Háborús Kegyeleti Főosztály által meghirdetett pályázathoz kapcsolódva szeretnénk minél nagyobb nyilvánosság számára elérhetővé ten-

ni ezt a jelentős kiállítást. Rontó Géza nyugállományú őrnagy, az egyesület aktivistája már eddig is száznál több tablót készített különböző eseményekről és évfordulókról, rutinos, önzetlen munkával segített ezen kiállítási anyag felkészítésében is. Éva néni – Géza bácsi társa – említette, hogy soha még ennyi papírral, fényképpel a lakásukban nem találkozott, mint a tablók elkészítésének időszakában. Amikor viszont elkészültek a tablók, nem győzött gyönyörködni bennük.

Bizakodva várjuk a kiállítás megnyitóját, remélhetőleg méltó emléket tudunk állítani a „Nagy Háború” katonahőseinek.

OLÁH LÁSZLÓ NY. ALEZREDES

Hősökre emlékeztek Hódmezővásárhelyen

A Hősök Napja alkalmából, a háborúban életüket feláldozó hősi halottakra emlékeztek Hódmezővásárhelyen május 23-án. Az ünnepségeken az MH 5. Bocskai István Lövészdandár

katonái is részt vettek. A koszorúzások a város központjában található első és második világháborús emlékműveknél kezdődtek. A főtéri megemlékezést követően 90 hadisírt avattak újra a

Római Katolikus temető második világháborús hősi parcellájában, amelyeket az önkormányzat és a Honvédelmi Minisztérium közösen újított fel, vagy cseréltetett ki. A fejfák eredeti állapotra való helyrehozatalában a hódmezővásárhelyi katonák is aktívan részt vettek.

A sírok avatásánál beszédet mondott Almási István polgármester és Kuli János, a Honvédelmi Minisztérium Társadalmi Kapcsolatok és Háborús Kegyeleti Főosztályának vezető tanácsosa, aki elismerően nyilatkozott arról az összefogásról, amely ezt a felújítást jellemezte. A tanácsos beszédében még kiemelte: „Sok mindent kell még tennünk a hőskultusz újjáélesztése érdekében, amelynek eredményeként az emlékezés és a tisztelet szövegei átfonják majd társadalmunkat.”

A beszédek után Németh László római katolikus esperes újrászentelte a parcellát, majd a jelen lévők – az alakulat nevében Huszár Ferenc alezredes, megbízott parancsnok-helyettes – elhelyezték az emlékezés koszorúit. A Hősök napi program az első világháborús hősök sírjainál, illetve a Leventék Emléktáblájánál megtartott koszorúzással zárult.

KÉP ÉS SZÖVEG: BÚZ CSABA HADNAGY



Ki jön – ki megy? A két Sándor egyike

A Balassi Bálint egyesület vendége volt Sándor Zsolt dandártábornok, az MH 25. Klapka György Lövészdandár parancsnoka, aki fórum keretében beszélt életútjáról, annak tanulságairól. A tábornok a fórumon a résztvevők kérdéseire is választ adott.

A Sándor név szinte fogalom a mai Magyar Honvédségben: szinte nincs katonája, aki ne ismerné a Sándor testvéreket (pontosan ikreket), akik pályafutása szinte azonos, ha csak le nem számítjuk azt az apró különbséget, hogy Zsolt, az öt perccel idősebb testvér időnként a beosztás- és rendfokozati skálán is megelőzi testvérét, Tamást. (A Sándor névről jut eszembe: „Nomen est omen” - a friss tábornokot a Sándor-palotában léptették elő) Sándor Zsolt dandártábornok 1989-ben végzett a Kosuth Lajos Katonai Főiskola gépesített lövész szakán.

Pályafutása során a „lövészszakmában” végigjárta a csaknem teljes beosztásskálát a szakaszparancsnoktól a megbízott zászlóaljparancsnokiig, és különböző beosztásokban szolgált a 66. Puskás Tivadar Vezetésközpont Zászlóaljánál is. 1996-ban került a hadsereg egyik legfiatalabb alakulatához, az MH 88. Gyorsreagálású Zászlóaljhoz. (A légi szállítású és ejtőernyős zászlóaljnál, majd jogutódainál hadművelési tiszti beosztást töltött be, végezetül pedig mint az MH 25/88 Könnyű Vegyes Zászlóalj parancsnoka búcsúzott Szolnoktól és az alakulattól.)



A főiskola után magasabb parancsnoki végzettségét hazai és külföldi iskolákon, tanfolyamokon szerezte meg. Bécsben katonai megfigyelő tanfolyamon vett részt, a németországi Oberammergauban pedig NATO-törzstiszti tanfolyamot végzett.

A békeműveleteket tervező ismereteire az amerikai egyesült államokbeli Montereyben tett szert, majd Washington DC-ben elvégezte az USA Nemzetvédelmi Egyetemét. Az ugyancsak egyesült államokbeli norfolki NATO-parancsnokságon teljesített szolgálata után 2010. augusztus 2-án nevezték ki a Klapka-dandár parancsnokának.

Szolgálati ideje alatt két fontos misszióban is részt vett: 2000–2001 között az UNI-

KOM hadművelési tisztje volt Kuvaitban, majd 2008–2009-ben az afganisztáni tartományi újjáépítési csoport parancsnoki beosztását töltötte be. Ez utóbbi beosztás átadása-átvétele valószínűleg bevonult az ISAF történelmébe is, lévén, hogy a beosztást testvérétől, Tamástól vette át.

Amikor Pol-e Khomriban az ISAF parancsnokainak, valamint Baghlan tartomány vezetőinek jelenlétében felsorakozott katonák előtt átvette a kontingens zászlaját, teljes volt a megdöbbenés: az ikreket látva a meghívottak csak dörzsölték a szemüket, s nem tudták eldönteni, ki megy, s ki jön. Sándor Zsolt dandártábornok nős, két gyermeke van. Angol nyelvből felsőfokú, spanyol nyelvből középfokú vizsgával rendelkezik.

Hőseinkre emlékeztünk Gávavencsellőn

Az I. világháborúban elesett hősök emlékére a Szabolcsi Honvéd Műszaki Hagyományőrző Bajtársi Egyesület Gávavencsellőn a római katolikus templomban tartotta megemlékezését. Ez alkalomból centenáriumi koncertet adott az 5. Bocskai István Lövészdandár zenekara. A zeneszámok között vers és irodalmi napló részletek hangzottak el. A megemlékezők sorában ott volt a temp-

lom plébánosa is, aki méltatta az esemény hőstetteit. A nagyszámú közönség az egyes zeneszámokat, verseket vastappsal ünnepelte. A megemlékezés szervezésében és lebonyolításában fontos szerepe volt Petró Attila helyi vállalkozónak, aki korábban egy általa szponzorált Kosuth szobrot adományozott Lövészdandárnak, de több esetben Egyesületünk működését is támo-



gatta. Ez úton is Egyesületünk köszönetét fejezzük ki Gávavencsellő Önkormányzatának, a helyi római katolikus egyház plébánosának, az 5. Bocskai István Lövészdandár zenekarának és parancsnokainak. Köszönjük a helyi lakosok részvételét a centenáriumi megemlékezésen, valamint Petró Attila vállalkozó önzetlen és odaadó segítségét. Reméljük együttműködésünk a jövőben is a közösség érdekeit fogja szolgálni.

KUKUSKA GYÖRGY

Régióértekezlet Várpalotán

A május az év legszebb hónapja – nekem. Ez a hónap a rendezvények hónapja – általában mindenkinek. Ilyenkor vannak a balagások, érettségik, gyermeknap és a hősök napja is. És ebben az évben épp májusban rendeztük meg a BEOSZ Közép-Dunántúli Régió (KDR) soros értekezletét. A helyszín Várpalota volt, ahol a Gábor Áron Nyugállományúak Klubja vállalta a házigazda szerepét. Nem is akárhogyan, hiszen a Dobszai József ny. alezredes, klubelnök által vezetett egyesület kitett magáért. Köszönjük neki és Fodor Magdinak, Fülöpné Ildikónak, Kráritzné Valinak, akik szívet melengetően fogadtak bennünket kávéval, szendviccsel, üdítővel, saját készítésű süteménnyel.

A BEOSZ-t Esküdt Lajos ny. ezredes, alelnök képviselte, aki először is átadta az elismeréseket Puskás Tibornak és Békási Imrénnek, akik nem tudták a küldöttgyűlésen azokat átvenni. Tolmácsolta a BEOSZ elnökségének jókívánságait, majd méltatta a klub tevékenységét, és a továbbiakban sok sikert kívánt.

A program roppant egyszerű volt, mégis nagyon hatásos. A klub elnöke mondta el az egyesület és a helyőrség történetét, még játékosan vissza is kérdezett, és a helyesen válaszolóknak ajándéktárgyat adott. Utána Erdős Géza ny. alezredes, a KDR vezetője a jelen lévő klubelnökökkel egyeztetette az év hátralévő eseményeit. Ezt követően a klubelnökök mondták el tapasztalataikat



és cseréltek egymás között eszmét. Így pl. a kisbéri Békási Imre ecsetelte, hogyan végzi az egyesület a helyi önkormányzattal együttműködve a térségében a hagyományőrző tevékenységét.

Ennek kapcsán szó esett a BEOSZ és a HM Társadalmi Kapcsolatok és Háborús Kegyeleti Főosztály együttműködésén alapuló kezdeményezésről: a hadisírok felkutatásáról, megjelöléséről, állapotuk felméréséről és lefényképezéséről. A KDR tag-egyesületei nagy mértékben részt vállaltak ebből a munkából – ennek is köszönhetően kapott elismerést Puskás Tibor ny. alezredes, a Meggyeserdő Honvéd Nyugdíjas Klub devecseri elnöke, Békási Imre Kisberről, aki a Perczel Mór Honvéd Hagyo-

mányőrző egyesület elnöke, valamint Nacsa Ferenc ny. törzsszászlós, a Tapolca és Környéke Honvéd. Bajtársi Egyesület elnöke a BEOSZ elnökségétől, illetve a HM Honvéd Vezérkar főnökétől.

Az értekezlet zárásaként közösen megtekintettük a közelmúltban nagyszerűen felújított várpalotai Thury-várat, és annak állandó kiállítását, a Magyar Honvédség korábbi és jelenlegi egyenruháit. A várban elhelyezett bányászattörténeti gyűjteménnyel – ami szintén állandó kiállítás – kalauzolta a kollektívát dr. Búzasi István okl. bányamérnök, a Bányászahagyományok Ápolásáért Egyesület tagja.

ERDŐS GÉZA NY. ALEZREDES
KDR RÉGIÓVEZETŐ

Erdélyben jártunk

Észak-Erdély nevezetességeit tekintette meg a Nyírbátori Határőr Igazgatóság Nyugdíjas Egyesület tagsága egynapos kirándulás keretében. A szaploncai "kacagó" temető csaknem egyedülálló módon nem a bánat, hanem a nevetés színhelye. A világoskék sírfeliratok ugyanis az elhunyt egyéniségét, mesterségét, életének és halálának körülményeit humoros rigmusok formájában örököltik meg.

A máramarosszigeti gótikus református templom kertjében Leövey Klára szobránál megemlékeztünk a reformer nevelőnő munkásságáról. Tekintetünket messziről magához vonzotta a gazdag díszítésű szecessziós kultúrpalota. Nagybányán csodálatos látkép tárult elénk a hunyadiak támogatásával épült Szent István toronyból. A fáradalmakat kissé kipihelve, magunkban csendben meditáltunk a hatalmas méretű Szentháromság templom padjaiban. A hunyadiakhoz és Szilágyi Erzsébethez vitt vissza bennünket képzeletben az Erzsébet ház látványa. A Hollósi Simon által létrehozott festőiskola múzeumában olyan hírességekre emlékeztünk többek között, mint Ferenczi Károly, Csók István és Torma János.



Koltón, Teleki Sándor '48-as huszár ezredes kastélyában Petőfi Sándornak, a lángelkű költőnek bútorai között jártunk, a lábai nyomát érezve talpunk alatt. Felidéztük a Szendrey Júliával itt töltött mézeshetek alatt született 28 vers legemlékezetesebbjeit. A "Szeptember végén" elszavalásához a költő saját kézírásával és aláírásával hátrahagyott verse szolgált mankóul. Kinéztünk a hálószooba ablakán, és láttuk azt a hegy-

gerincet, mely a múlt időre emlékeztette a költőt: "...már hó takarja el a bércei tetőt."

Élményeinket betetőzte a Máramarossziget melletti vízesés, melynek hangulatát sokáig magunkkal hordozzuk majd. E felejthetetlen kirándulás megszervezéséért, valamint a magas színvonalú idegenvezetésért a Fábíán házaspárt és Gyenes József-nét illeti meg az elismerés.

VINCZE ISTVÁN

A magyarság igazai, a humanista katonák

A jeruzsálemi Yad Vasem Intézetet 1953-ban a holokauszt dokumentációjának, kutatásának és pedagógiai feldolgozásának világközpontjaként és egyben emlékhelyként hozták létre. Az Emlékezés hegyén több magyar név tündököl. 1964 óta ismernek el magyar életmentőket. Ma a számuk már meghaladja a hétszázat, köztük közel ötven a katona. A kitüntetettek közül az elsők között, 1965-ben két humanista katona elismerésére került sor. Reviczky Imre alezredes, a X. közérdekű munkaszolgálatos zászlóalj volt parancsnoka és Nagybacsoni Nagy Vilmos a magyar királyság volt honvédelmi minisztere kapták meg a Világ Igaza elismerést. Őket követték a többiek. Ma, a holokauszt 70. évfordulóján a pozitív példák bemutatásával azt tudatosítjuk, hogy az ember előtt mindig van választási lehetőség. Történelmünk hősei, vértanúi sorába tartoznak azok az igaz magyarok, akik 70 évvel ezelőtt, a vézskorszakban is vállalták humanizmusukat s kockáztatták életüket halára ítélt magyar embertársaikért. Közéjük tartoznak:

Reviczky Imre magyar királyi honvéd alezredes, az I. világháború kitüntetettje, a köztársaság és a Tanácsköztársaság honvédője, román hadifogoly, a magyar királyi honvédség példamutató tisztje, 1939-ben a lengyel menekültek segítője. 1941-ben a magyar állam „idegenrendészeti intézkedései” idején az első zsidómentő, a megszálló csapatok parancsmegtagadója, a X. közérdekű munkaszolgálatos zászlóalj humanista parancsnoka, a nyilasok halálra ítéltje Sopronkőhidán, a demokratikus hon-



védség főtisztje. Később a Magyar Néphadsereg nyugdíjától megfosztott ezredese, posztumusz vezérőrnagy, a Világ Igaza a „magyar Wallenberg”.

Nemzeti önbecsülésünk helyrebillentése megkívánná, hogy a túlzásba vitt Wallenberg-kultusz helyébe Reviczky Imre tetteinek bemutatását állítsuk. A magyar holokauszt három szakasza közül az elsőben (1941, Kamenyec-Podolszkij) és a harmadikban (1944) mutatta meg, hogy a kismemesi családból származó, humanizmussal felvértezett magyar királyi katonatiszt nemcsak megtanulta a tízparancsolatot, hanem annak szellemében élt és cselekedett. 1941-ben a bodrogi járás katonai parancsnokaként a perbenyiki vasútállomáson összeállított, zsidókat szállító vagonokból menekített embereket. 1942-ben a megszálló erők kötelékében zászlóaljparancsnokként tagadta meg a „krumplibá” rajzolt települések megsemmisítését az ott élő gyermekekkel, nőkkel és idősekkel. „Jutalomból” lett 1943 májusától Nagybányán a X. közérdekű munkaszolgálatos zászlóalj parancsnoka és egyben Észak-Erdély zsidó férfilakosságának jótevő anyaga. Emberszámba vette a rábízottakat, szeretett parancsnoka volt a Budapesttől a keleti frontig elhelyezett mintegy 50 munkásszállásnak, zászlóaljába menekített gettóba zárt halálra ítélteteket Nyíregyházáról, Nagybányáról. 2500 összegyűjtött leventekorú fiatalembert eresztett szélnek s rakatta meg vagonjaikat fával és indította útba Németország felé. Megmentette zászlóalja tagjait, megmentője volt Nagybánya városának a németek esztelen pusztításától. A magyar királyi katonatiszt, aki élete kockáztatásával biztosította ezreknek és ezreknek a túlélés lehetőségét, így nyilatkozott cselekedeteiről: „Tiszta szívemből örülök, hogy segíthettem az elnyomottakon, fájdalom azonban, sokkal kevesebbet tehettem, mint amennyit szerettem volna, és mint amennyire szükség lett volna. Amit tettem, azért tettem, mert nem is tehettem másként.”

„Azt is tudjuk – tudjuk, ha akarjuk –, hogy mi, akik azt a nyelvet beszéljük, amelyen a Sorstalanság íródott, nem végeztük el azt a szellemi, morális munkát, szembenézést, amelyet a Sorstalanság tárgya minden emberre, minden emberi közösségre rárótt. Evvel mi még tartozunk, nem a világnak, nem az Európa Klubnak, hanem magunknak.”

Esterházy Péter



Nagybacsoni Nagy Vilmos vezérezredes 1942 szeptemberétől 1943 júniusáig a Kállay- kormány honvédelmi minisztere. A „Végzetes esztendő” humanista katonája, aki a zsidó munkaszolgálatosok tízezeinek enyhítette szenvedéseit. Harcolt a minisztériumban eluralkodott zsidóellenes szellemmel. Hivatali hatalmával szállt szembe a durva, megalázó bánásmóddal, a kegyetlenkedésekkel. Törölte a megkülönböztető, embertelen rendeleteket, megszüntette a zsidók fogolyként való kezelését. Emberfeletti küzdelemben sikerült rendet teremtenie a hátszági munkaszolgálat területén. Törekvéseit szolgáló rendeletei jogi alapot biztosítottak a jószándékú parancsnokoknak. Ő volt az aki minisztersége hivatali idejében végig ellenállt a németek kérésének, hogy a szerbiai bori bányákba adjanak 10 000 zsidó munkaszolgálatost. Humánus cselekedeteit sem a politika, sem a katonai vezetés nem méltányolta. Miniszteri tárcájáról lemondásra kényszerítették. A nyilasuralom idején elfogták, és őt is többek között Sopronkőhidán tartották fogva. A visszavonulás során volt több birodalmi koncentrációs tábor foglya. Hosszú élete során az életben maradt munkaszolgálatos zsidók tisztelettel övezték és becsülték nemes cselekedeteiért.

Ocskay László embermentő tüzérszázados, a „magyar Schindler” az I. világhá-

boróban megsebesült szolgálaton kívüli tisztként élte életét. Reaktiválására a negyvenes években került sor. Ruhagyűjtő munkaszolgálatos század parancsnokaként a zuglói Radnóti Miklós Gimnáziumban helyezte el századát s menekítette oda zsidó munkaszolgálatosain kívül azok családtagjait és másokat, akiknek élete veszélyben forgott. Százada fedőfoglalkozása ruha gyűjtése és a fronton szolgálók ruházatának javítása volt. A hivatalos megbízás és Ocskay kapcsolatai lehetővé tették, hogy jóval egy század létszáma (220 fő) felett tudta biztosítani és megszervezni a hozzá menekülők elhelyezését, ételmezését, egészségügyi ellátását. A védettség a nyilas hatalomátvétel után megkérdőjeleződött. A munkásszázadok feladata a menekülők körüli sáncmunkák végzése lett. A nyilasok nem ismerték el a nagy létszámúra duzzadt század védettségét, és kísérletet tettek az elhurcolásukra. Ocskay százados azonban megegyezett egy SS-különítménnyel, hogy biztosítson védelmet a század számára. Így az a különös helyzet alakult ki, hogy a (hazai sváb katonákból álló) SS védte meg a magyar zsidókat a magyar nyilasoktól. Bátor tette eredménye-



ként mintegy 2000-2500 fő élhette túl a nyilasok rémtetteit és a háború borzalmait. A megmentettek között volt többek közt Goda Gábor Kossuth-díjas író, Kadosa Pál zeneszerző, Kabos Ede kardvívó világbajnok, Kellér Dezső és Ráday Imre színművészek is. Ocskay együtt dolgozott Raoul Wallenberggel, akinek a saját házában nyújtott menedéket. 1948-ban nemesi származása, horthysta katonai múltja miatt üldözésnek volt kitéve, s e miatt az Egyesült Államokba menekült. 2002-ben a kuruc brigadéros utódja, az életét kockáztató humanista katoná a Világ Igaza kitüntetésben részesült.

TÓTH SÁNDOR NY. EZREDES

Látogatás az Emlékközpontban



Nyugállományú klubunk elnöksége a Holokauszt emlékévről történő megemlékezést a Páva utcai Emlékközpontban tett látogatással egybekötve tervezte. Érdeklődő tagjainkkal áprilisban látogattunk el a Holokauszt Emlékközpontba, amely egyben múzeum és kiállítóhely is. Megemlékezésünket egy szakszerű tárlatvezetéssel az udvari kiállítóhelyen kezdtük, ahol megtekintettük az Áldozatok Emléktábláját és az Elveszett

Közösségek Tornját. Sétánkat az állandó kiállítás termeiben folytattuk, ahol eredeti dokumentumok és multimédiás anyagok segítségével végigkövethettük a magyar holokauszt történetét. Látogatásunkat a felújított emlékhelyként működő Zsinagógában fejeztük be, ahol választ kaptunk a még felmerült kérdéseinkre.

BENEDEK MIHÁLY NYÁ. ALEZ.



Emlékezés a hősökre



Jánoshalmán a „Somogyi bakák” emlékművé-
nél és a II. világháború hősi halottai tiszteleté-
re emelt kopjafánál tartandó „Magyar Hősök
Emlékünnepé” megemlékezésre gyülekeztek
a város lakói. Az érkezőket Hódmezővásárhely
Helyőrségi Zenekara I. és II. világháborús kato-
naindulókkal, -dalokkal fogadta. A temető hősi
sírkertjében óvodák, iskolák és nagyszámú fel-
nőtt lakosság volt jelen az ünnepségen. Kép-
viseltették magukat a város és a különböző egye-
sületek, pártok és intézmények vezetői.

A megemlékezést megtisztelte jelenlétével
a BEOSZ Dél-alföldi Régiójának elnöke, dr.
Kovács György ny. mk. ezredes, Orosháza, Kalo-
csa, Kiskunhalas taggyeleteinek elnökei,
tagjai, valamint Szegedről Lelle András őrnagy,
a 2. számú Toborzó és Érdekvédelmi Központ
képviselője.

Az ünnepi megemlékezés a MH 59. Szent-
györgyi Dezső Repülőbázis katonáiból álló
díszőrség felállításával kezdődött. A Himnusz

elhangzása után Györgypál Csaba nyugállo-
mányú alezredes, a megemlékezést rendező
Bem József Honvéd Nyugdíjas Egyesület elnö-
ke rövid megnyitóbeszéddel köszöntötte a meg-
jelenteket.

A megnyitót követően a Hunyadi János Áltá-
nános Iskola, Gimnázium és Szakközépiskola
tanulóinak ünnepi műsora hangzott el. A műsort
az I. világháború kitörésének közelgő 100. évfor-
dulója jegyében állították össze. A tanulókat
Nánainé Varga Krisztina, az iskola pedagógusa
készítette fel.

Az ünnepi megemlékezést Illésfalvi Péter főtá-
nácsos, a Honvédelmi Minisztérium Társadalmi
Kapcsolatok és Háborús Kegyeleti Főosztály
szakreferense tartotta. Ünnepi megemlékezésé-
sében nagy hangsúlyt kapott a hősökről való méltó
megemlékezés fontossága, a katonahősök
helytállásának tisztelete. A „somogyi bakák”
jánoshalmi harcának rövid ismertetését köve-
tően megköszönte, hogy a somogyi hősi halot-

tak emlékét a Bem Egyesület vezetése, tagsá-
ga ily felemelő módon ápolja.

Az elhunytak neveinek ismertetése alatt az
iskola tanulói a mécsesek mellé egy-egy szál
virágot helyeztek el a sírokon.

A II. világháború hősi halottai tiszteletére állí-
tott kopjafa, valamint a „somogyi bakák” emlék-
művének megkoszorúzását követően a meg-
emlékezést a temetőben a Szózatot követő
„Takarodó” zárta.

A „hősök napja” megemlékezés az Imre Zoltán
Művelődési Központban egy rajzpályázat
eredményhirdetésével folytatódott. A pályázatot
a nyugdíjas-egyesület hirdette meg az általános
iskola tanulói részére az emléknaphoz kapcsolo-
ló témakörben.

A rajzokat az iskola szaktanárai bírálták el.



A helyezettek munkáit az egyesület elnöke okle-
véllal és édességgel ismerte el. Az események
zárásaként Komáromi Lajos alpolgármester meg-
köszönte az egyesületnek a megemlékezés szín-
vonalas megrendezését, Illésfalvi Péter úrnak a
tartalmas és meghatározó megemlékezést, valamint
a más városokból érkezetteknek a részvételt.

GYPCS

Salgótarjáni ünnep

A Somoskő István Honvéd Egyesület
immár harmadik alkalommal rendezett
Kistérségi Honvédelmi Napot. A rendez-
vényre meghívást kaptak azok a nyugá-
llományú katonák is, akik Salgótarján-
ban és vonzáskörzetében élnek, de nem
tagjai az egyesületnek. A Himnusz hang-
jait követően az egyesület elnöke, Patinsz-
ki Lajos ny. százados köszöntötte a közel
40 fő egybegyűltet. Az elnöki megnyitó
után Gáspár Levente alezredes, az MH
Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó
Parancsnokság Toborzó és Érdekvédelmi
Osztály vezetője mondta el ünnepi gon-
dolatait. „Ezen a napon tisztelgünk a
hazánkat hősiességgel védelmező elődeink
előtt, de ünnepeljük katonáinkat s azo-
kat a magyar állampolgárokat is, akik szí-
vükön viselik a haza, a honvédelem
magasztos ügyét”. A megemlékezést
követően az egyesület vezetése kisebb
tárgyjutalommal ismerte el az elmúlt évek
folyamán a közösség érdekében legto-
bább tevéket. Tárgyjutalomban részesült
Sirkó Béla ny. őrnagy és Novák Jánosné.
KOVÁCS GYÖRGY (TITKÁR)



Szép élet a nyugdíjas élet

Az iskolából elzavartak. Az aszony még dolgozó. A gyerekek már önálló életet élnek. Végre azt csinálhatom, amit szeretnék: országot járhatok. De ez még semmi! Azokkal tehetem, akik „hasonszörűek” és kórúak, mint én. Régebben azt hittem, hogy attól szebb a táj, ha süt a nap. Attól vonzóbb a város, ha kellemes az épületek architektúrája. Attól érdekesebb a múzeum, mert érdekel a tartalma, és kiváló a „tálalása”. Az ebéd meg akkor jó, ha ízletes az étel, zamatos a bor.

66 évet kellett megélnem, hogy végre rájöjjelek, (de lehet, hogy már régen rájöttem), hogy végre kimondjam: TÉVEDTEM! Az eddig felsoroltak az átlagember, a rohanva-dolgozó ember, a homo-pedagógus, a work alcoholic életének értékrendje volt.

Hogy mitől volt életemben először emlékeztetés az eddig lenézett. („valamit visz a víz” kategóriába tartozó) paradicsom leves? Csak a társaság. Csak a közös értékrend. Csak a bajtársak:

Szemben, Parragi Gyuri. Mellette, Havasi Jancsi „Öcsi” (a 84 év és 4 napjával, biológiailag a 18 év korkülönbség miatt apám is lehetne). Kezükben a panyolai szilva. Jobbomon pedig, a csodálatos Hirling Livia issza a nem-buborékos, nem-hideg, nem-csap vizet. És akkor, egy korszak világos társaságában néha beszól a nagy avantgardt rádióamatőr társ Matzon Jenő a másik asztaltól. (Hányszor találkoztam vele a MOM klubban, meg a MRASZ budapesti évfárá gáláján? Nem is sejtettem, hogy bajtárs! Persze híradó.) Természetesen csipem a többieket is, másik asztaloknál névvel, név nélkül. Minden közös programban változik egy kicsit a társaság. Természetesen Soós Tamást, a főnököt, a klub a „motorját” nem az etikett miatt emelem ki, nem azért mert jól megértjük egymást, hanem mert kell valami összetartó erő, valami szolid parancsnoki ösztökélés is a társaság arrébb taszajgatására. Most, ott a nagy haverok közül éppen csak a Majercsik Tibi-junior (valóban öcsi) hiányzott. (Jó, igazoltan hiányzott. Munkát ment keresni. 64 évesen is meg kell élni valamiből. Igen, ez itt egy kis árnyékot vet!)

Milyen volt az idő Zebegegnyben? Pocsék! Hol sütött, hol esett. Hol esett, hol csöpögött. Egyetlen pozitívum, hogy nem fűjt. De mindez, kit érdekelt? Engem, biztosan nem.

Hogy mit láttunk Zebegegnyben? Buta kérdés! Azt láttuk, amit illik látni Zebegegnyben. 17 évig jártam iskolába, 41 évet tanítottam, 1 év sorállomány Cegléden Pf. 43/E, és mivel ősszel születtem, 7 évig voltam gondtalan gyermek. (Összeadom, megvan a 66 év. Rendben.) Akkor tovább léphetünk, tehát: egy kéz, két kéz, meg a múlt hónap, tehát eddig 11-szer jártam erre felé.

Szuper a templom. Legalább is én kedvelem a Koós Károly építményeket és a szecessziót is. (Közismerten barokk utáló vagyok. Különös tekintettel a tömjénfüstre. Ördögi? Vagy inkább: Ördög, ki! Nem?) Mivel 1995/96-ban nekem is kel-

lett egy Gyáli úti tornacsarnokra pénz összehajránom, most nem a falak, a freskók, a torony izgatott fel, hanem a pénz, az építkezés árának összekoldulási története. Egyesek nehezményezték, hogy be volt zárva. Na, legalább nem voltak benne csövik, és végre grafitit sem láttam egyet sem! A templom az Úr háza. Csak azok lépjenek be, akik viselkedni tudnak. Önesapka. Önesároscipő, és főleg „sáros” gondolatok. Azok elől, akik lopni járnának a templomba, csak a rácsos ajtó jelent jelenleg valami védelmet. Sajnos. Ma már nem elég a felirat: „Isten szeme mindent lát, ne lopd el a bibliát!” Persze akik templomba járnak lopni, úgyis „analfabéták”. Utálom azt a „bíró” aki „megélhetési bűnözés” címszóval kegyelmet oszt!

Voltunk a Szőnyi Pista bácsiról elnevezett emlékmúzeumban is. Egy 20 perces, '50-es években készült színes filmmel indítottak. Korrekt volt.

(Egy hónapja meg is vettem, ha valakinek kell szívesen kölcsönadom.) Az izgis az volt, amikor a filmen látott képek, állványok, tégelyek, a kiállítás a maguk valóságában is megjelentek.

Még azt is megtudtuk, hogy Zebegegnyben egy alkotóközösség élt évtizedeken keresztül, így aztán nem csak a névadó Szőnyi Pistáról szól az emlékház. A „Mester” leánya, Szőnyi Zsuzsa egy másik festő, grafikus, filmes Triznya Mátyás felesége lett. Ők 1949-ben megpattantak Rómába. Ahol aztán „Triznya-kocsmá” néven „Zebegegny”-t, vagyis magyar bohémányát hozták létre... (Készültem Bajtársak!)

De nem lenne lacibácsi a nevem, ha Zebegegnyben nem Szőnyi 1949-es Kossuth-díja izgatott volna fel. Fel is tettem a kérdést, a tündéri-

en-naiv tárlatvezető kislánynak: „Két esemény is történt a Szőnyi család életében az 1949-es évben. A Triznya Mátyás – Szőnyi Zsuzsa házaspár disszidált, valamint a Pista bá”, a korszak legnagyobb főstője megkapta a kiérdemelt Kossuth-díjat. Melyik történt előbb?” A bajtársak értették a kérdést. A szőke kislány nem! Mert ugye, csak a Kossuth-díj lehetett előbb? Esetleg becsaptak bennünket az iskolában? Talán, Wolf Mihály elvtárs (születési nevén: Löwy Mihály: kassai polgár) nem is volt annyira résen, de a helyzet biztosan fokozódott! Válasz nincs, de engem boldoggá tett, hogy itt is feltehettem egy provokatív kérdést. Még így, nyugdíjasan is lacibácsinak érezhettem magam.

Miközben elmélyedtünk néhányan a „zsiráfzongorán”. (Ebben a húrok nem a padló síkjával párhuzamosan, hanem arra merőlegesen állnak. Így aztán szinte bármilyen kisebb szobában is elfér. Tök jó. Kár, hogy nem én találtam fel.) Szóval, míg a zsiráfzongorát tanulmányoztuk, Szőnyi Zsuzsa gyermekkori képeiről meg merem állapítani, hogy „hide csúffff!”, és de nagy „kufferja vóti!” A Főnök, az a szívtelen Soós kitesékelt, és már rohantunk is az ország legnagyobb „Tengerészeti Múzeumába”. (Aha, ezt mondják Komáromban egy másik hasonlóan összegyűjtött magán múzeumban is.)

A hölgy, vagyis a tulajdonos a gyűjtemény megalkotó hajós kapitány leánya lelkes, a gyűjtemény eklektikus volt. (Magyarul sok-sok kacat rendezetlenül lett összehordva.) Amikor édesapám hozott el ide, a szépséges három árbócos, vitorlás hadihajók izgattak fel.

Most meg a bejáratnál vettem a LEITHA, első Osztrák-Magyar Haditengerészeti monitorról egy szuper, színes könyvet. (Nyáron ez a hadihajó lesz a budapesti parlament előtt kikötve.)

Különben meg, 100 éve tört ki a nagy háború. Mindez annyira lekötött, hogy a tulaj szövege bármennyire is provokatív volt, nem talált bennem visszhangra. Csodálták is a többiek, hogy nem kötöttem bele...

Éhes lettem... Futottunk kajálni, ... (Olaszparadicsomleves rántothússal) de arról már írtam.

A vonat zónázó volt, tehát röpült. A kalauznéni, pontosabban a kislány tündéreként visekedett. Csak a 84 éves és 4 napos Havasinak nézték meg mosolygva a személyijét. „Bácsi! Hamisítunk, hamisítgatunk? Nekem aztán ne mesélje be, hogy 1930-ban született!” – mondta. Hát nem ilyen egy tündér?

Még egy nagyon fontos információ: Az állomási resti nem az unió része, tehát a „feles” az 5 cent, és kisüsti!

A múlt hónapban Cegléden voltunk vendégségben, meg Vácott tanácskozni. Májusban Ráckevére megyünk. Ott vizimalom, meg pancsi is lesz a Thermálban. Csak ismételnem tudom a címet:

„Szép élet a nyugdíjas katona élet, csak ...”

lacibácsi, na jó:
HORVÁTH LÁSZLÓ FERENC DR.





Nyíri honvédek

NYÍRI HONVÉDEK



A honvédelem napján új emlékjellel gyarapodott a Pákozdi Katonai Emlékpark. Három nyíregyházi BEOSZ-tagszervezet: a Nyíri Honvéd Egyesület, a Szabolcsi Honvéd Műszaki Hagyományörző Bajtársi Egyesület, a Fegyveres Erők és Rendvédelmi Szervek Nyugállományú Klubja, képviselőinek jelenlétében avatták fel a Petró Attila vállalkozó által adományozott, minden szabolcsi, nyíri honvédnek emléket állító, impozáns emlékművet. A park érdeklődő látogatói, a meghívott vendégek jelenlétében, a székesfehérvári katonazenekar, valamint a három egyesület elnökének közreműködésével megtartott ünnepségen Szluk István ny. őrnagy konferálásával, Kovács József ny. alezredes szavalata után, Tóth Sándor ny. ezredes mondott avatóbeszédet.

A honfoglaló Szabolcs vezértől a mai kor nyírségi honvédéig tartó szabolcsi, nyíri hősök kiemelkedő alakjainak felsorolása után két szabolcsi születésű személy: a kiskvárdai Fucsku Sándor vezérőrnagy, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság parancsnoka és a gávavencsellői Petró Attila adományozó leplezték le a farkasfogas zászlót ábrázoló alkotást.

A két egyesületi zászló övezte emlékjellel előtt koszorú elhelyezésével tisztelgtek a nyíri honvédek emlékének a Magyar Honvédség, a BEOSZ, Pákozdi és a három egyesület képviselői.

TÓTH SÁNDOR NY. EZREDES

Az első világháború somogyi hőseire emlékeztek

Kaposváron a megalakulásának ötvenedik évfordulóját ünneplő Noszlopy Gáspár Honvéd Nyugállományúak klubjának szervezésében, a száz évvel ezelőtt kitört első világháború somogyi, kaposvári hőseire emlékeztek a Honvédelem napján. Buda várának 1849.május 21.-i visszafoglalása a honvédelem napja 1992-től. A Noszlopy Gáspár Honvéd Nyugállományúak Klubja a városban immár ötödik alkalommal szervezi ezen a napon a 44. gyalogezred emlékművénél a Honvédelem napján a megemlékezést. Ezt az emlékművet 1872-ben állította Albrecht főherceg az „ezredtulajdonos” az 1866.július 3-i königgratzi csata emlékére. Az egyik legvéresebb ütközet volt az 1744-ben Milánóban megalakult, majd 1868-tól Somogy vármegyébe került 44. gyalogezred történetében. A Noszlopy Gáspár Honvéd Nyugállományú Klub vezetősége Szita Károly Kaposvár Megyei Jogú Város Polgármesterét kérte fel az emlékező beszédre. Beszédében felidézte, hogy a 44. gyalogezred, vagyis a „rosseb-bakák” alaposan kivették a részüket az első világháború megpróbáltatásaiból, hiszen nyolcezeren idegen földben alusszák örök álmukat. Első hadszíntér Sabác, és már itt megtizedelték a bátorságukról híres somogyi bakák sorait. Hamarosan Galíciában, Erdélyben, Bukovinába küldték a 44. gyalogezredet. Már a háború kezdetén négy hónap alatt négyszer semmisült meg és négyszer töltötték fel a legendás hírű kaposi ezredet. Jellemző a veszteségre, hogy a háború éveiben a szerb fronton egyszer, az orosz arc-



vonalon tizenegyszer kellett teljes létszámmra feltölteni a magyar hadtörténelemben páratlanul nagy veszteségeket szenvedett ezredet.

Az emlékező beszéd után a Noszlopy klub „OBSITOS” dalkara, és három kaposvári dalkar, Pintér József nyugdíjas karnagy vezetésével korabeli „katonadalokat” adtak elő, majd a Helyőrségi Honvéd zenekar a 44.gyalogezred indulóját játszotta el.

Az emlékműnél koszorút helyezett el Szita Károly Kaposvár megyei Jogú Város polgármestere, Fehér Gábor, alezredes Somogy megye Védelmi Bizottság titkára, Gavlik Péter mk. ezredes, a 64. Boconádi Szabó József Logisztikai Ezred parancsnoka, Horvát Jenő őrnagy a MH.Hadkiegészítő és Nyilvántartó Parancsnoksá 4. Kaposvári Toborzó és

Érdekvédelmi Központ Parancsnoka, Lóki Ferenc mk. őrnagy az 54. Légtérelenőrző Ezred 12. Radar század parancsnoka, Pető László nyá.alezredes a Noszlopy Gáspár Honvéd Nyugállományúak Klubjának elnöke. Az ünnepségen részt vettek a város általános és középiskolák diákjai, tanárai, társadalmi és nyugdíjas szervezetek tagjai és vezetői.

Az ünnepség díszvendége a 90 éves Vajai Tibor volt aki a második világháborút ludovikás hadnagyként harcolta végig, és ez év márciusában századosi rendfokozatba léptették elő.

Az ünnepség a Szózat, és a Magyar himnusz zenéjével ért véget.

DINYA MIKLÓS NYÁ. ŐRNAGY
ELNÖKHELYETTES

Egy kicsi mozgás.

A Kecskeméti Nyugdíjasok Klubjainak Megyei Jogú Városi Szövetsége, ápolva a már évek óta kialakult szép hagyományokat, a közelmúltban ismét mozgásra invitálta Kecskemét város nyugdíjas klubjainak tagjait. A sportos, játékos vetélkedőn részt vett Egyesületünk tagsága is. Borbásné Keresztes Márta nyá. főtörzsőrmester által vezetett kis csapat rendkívül eredményesen szerepelt, melyben meghatározó volt a felkészülés, a versenyre való ráhangolódás.

A sportnapon való részvételben az volt az igazán nagy eredmény, hogy felszabadultan, játékosan lehetett egy szép napot eltölteni, barátok, volt munkatársak, ismerősök között, feledve a napi gondokat, bajokat.

Persze a eredmény sem volt elhanyagolható. Versenyzőink igazán kitettek magukért, hiszen a korcsoportos megmérettetésen Mogyorósiné Balogh Teréz nyá. zászlós 1. helyezést ért el, míg további két versenyzőnk szintén dobogóra állhatott, tovább öregbítve Egyesületünk jó hírnevét.

CSÓKA TAMÁS NYÁ. EZREDES, ELNÖK



Az ejtőernyős-nemzedékek együtt ünnepeltek

Szolnokon ünnepelték fegyvernemi napjukat a Magyar Honvédség ejtőernyősei, tisztelegve vitéz Boksay Antal repülő hadnagy emléke előtt, aki 1918. március 23-án sikeres ejtőernyős ugrást hajtott végre a perginei repülőtéren Olaszországban.

A szervezők az MH 34. Bercsényi László Különleges Műveleti Zászlóalj, az MH 25/88. Könnyű Vegyes Zászlóalj, az MH 86. Szolnok Helikopter Bázis és a Magyar Ejtőernyősök Bajtársi Szövetsége közös állománygyűlésére meghívták a nyugállományú ejtőernyősbajtársakat, valamint a debreceni Gábor Dénes Elektronikai Műszaki Szakközépiskola és Kollégium hallgatóit is.

Dr. Böröndi Gábor dandártábornok, az MH Összhaderőnemi Parancsnokság szárazföldi haderőnem főnöke kiemelte: Szol-



nokon hagyományosan minden évben színvonalas rendezvénnyel ünneplik ezt a napot. A tábornok a megjelent hallgatók figyelmét felhívta arra az elhivatottságra, amit ez a fegyvernem magában hordoz, remélve,



hogy soraikból kerülnek ki a jövő ejtőernyősei. Hangsúlyozta a bajtársak egymásra utaltságát és a feltétlen bizalmat is, mivel ernyőiket egymásnak hajtogatják.

Dr. Boldizsár Gábor ezredes, a Magyar Ejtőernyősök Bajtársi Szövetségének februárban megválasztott elnöke kiemelte azt a bátorságot, amely szükséges ahhoz, hogy „a repülő vasból kiugorva selyemmel érjenek földet”.

A beszédek után a szolgálat közben életüket vesztett ejtőernyősök emlékfalára helyezték fel a Furkó Kálmán nyugállományú ezredes által adományozott hét márvány emléktáblát, amelyek a Különleges Műveleti Zászlóalj jogelőd szervezeteinek helyőrségeit és települési éveit hirdetik.

Az ünnepi állománygyűlést követően az emlékfalnál Kálinger Roland százados, tábori lelkész osztotta meg gondolatait a résztvevőkkel. „Száll a gépmadár a fellegekben fenn»... kezdődik az ejtőernyős-induló... «A honvéd ejtőernyős vadász az ország első katonája» ... folytatódik a refrén, és ezt a mondatot itt ma senki nem kérdőjelezi meg” – mondta a tábori lelkész, majd a laktanyában települt alakulatok, illetve a meghívott katonai szervezetek képviselői megkoszorúzták az emlékfalat.



Debrecenbe kéne menni ...

IC vonat indul Debrecenbe – hallatszott a Nyugati pályaudvar hangsbemondóján. A 10. vágányon álló – érdekes módon grafiti mentes – vonat, 21. vagonjánál gyülekeztek a Balassi Bálint Bajtársi Egyesület tagjai, akik a Hajdúság fővárosába, Debrecenbe indultak az ez évi második tavaszi bajtársi találkozóra, ahol az 5. Bocskai István lövészdandár, Füredi úti laktanyája volt az úti cél.

A cikk írója maga is nagy várakozással tekintett az út elé, hisz 46 évvel ezelőtt, a dandárnak helyt adó Kossuth laktanyába vonult be, mint főiskolai hallgató. A vidám és a mai közlekedési viszonyok között gyors és kényelmes utazás után a dandár, katonai zöldre festett, autóbusha várta az egyesület tagjait a nagyállomáson, amely elé, épp abban az időben futott be Debrecen büszkesége, az új villamos.

A városon keresztül vitt az út a Füredi úti laktanyába, amely a legutolsó látogatásunk óta is jelentős fejlődésen ment keresztül. Hiába, az EU-s támogatás itt is éreztette hatását.



jai kérdéseket tehettek fel a parancsnok helyettesnek, aki készségesen válaszolt rájuk.

A látogatás a csapatmúzeumban folytatódott, ahol képet kaphattunk az alakulat hagyományápoló tevékenységéről. A múzeumban láttak hűen tükrözték a debreceni dandár „Becsület-Bátorság-Helytállás” hármas mottóját.

A laktanya-látogatás befejező mozzanataként az egyesület tagjai fejet hajtottak a missziós emlékparkban, virágot helyeztek el a dandár két, az afganisztáni misszióban hősi halált halt katonájának emlékkövénél, majd felkeres-

ték a parkban a 3. debreceni gyalog- és népfelkelő ezred katonái emlékére felállított – I. világháborús katonát ábrázoló – szobrot, mely hányatott útját követően 1987-ben került végső helyére. Történetéről, elhelyezéséről az abban az időben volt parancsnok, Majoros László ny. ezredes tájékoztatta az egyesület tagjait, majd Szekeres István ny. dandártábornok, Galló István ny. ezredes és Pintér Ferenc ny. ezredes az egyesület nevében elhelyezte a megemlékezés koszorúját.

A gazdag program városnézéssel fejeződött be.

ERDŐS LÁSZLÓ NYÁ. EZREDES

A laktanyában frissítő várta a vendégeket, hisz itt az időjárás igazi tavaszi arcát mutatta. Ezt követően a dandárparancsnok helyettese, Drót László alezredes egy prezentációban mutatta be a dandár múltját, jelenét és jövőjét.

A Magyar Honvédség egyik legnagyobb katonai alakulata közel 3300 ember foglalkoztat, három helyőrségben, melyből jelenleg is, több mint 600 fő van a világ, különböző misszióiban.

A parancsnok helyettes beszámolt arról is, hogy a parancsnok, Takács Attila ezredes ez időben Székesfehérváron van 2 napos parancsnoki értekezleten, majd tájékoztatta a jelenlévőket arról, hogy április 25-én csapatünnepség volt a dandárnál, ahol megjelent Benkő Tibor vezérezredes, Honvéd Vezérkar főnök és Végh Ferenc ny. vezérezredes, a BEOSZ TT elnöke is.

Az előadást követően az egyesület tag-



Kórusfesztivál hetedszer

A Fejér megyei Honvéd Nyugállományúak Székesfehérvári Klubja immár VII. alkalommal rendezte meg a nagy sikerű és már hagyományokra visszatekintő rendezvényét. A műsort most az I. világháború kitörésének 100. évfordulója jegyében állították össze. A fellépők színvonalas műsort adtak, melyet a hálás közönség nagy tapsal fogadott.

A házigazda Nőszírom Énekkar ének szóval köszöntötte a megjelenteket, majd Vadon Gábor elnöki megnyitója után Jobbágy Antal emlékezett meg az I. világháború kitörésének 100. évfordulójáról.

A fellépő kórusok voltak: Balassi Bálint Kórus Budapestről, Ezüstoffény Kórus Szentendréről, ALCOA Kőfém Kórus Székesfehérvárról, Őszirozsa Dalkör Tatárról, HÖR Ig. Nyá. Kórus Győrből, Jó barát Kórus



Csóról, Nőszírom Énekkar Székesfehérvárról. Délután az egyéni szolisták vették birtokba a színpadot. Előadók voltak: Réfi Piroska Enyingről, Farkas Mihályné Enyingről, Rábai Károly Székesfehérvárról, Kósa Ferencné Tatárról, Básti Gyula Tatárról, Stieglerné Mazács Zsuzsa Szentendréről, Nagy Bálint Székesfehérvárról, Gruming Ferencné Székesfehérvárról, a Kovács házaspár Iszkaszentgyörgyről, Halmosi János Székesfehérvárról. A szereplők névre szóló oklevelet és városunk jelképét, egy-egy országalmát kaptak ajándékba. Két szereplő, Farkas Mihályné Enyingről és a Jó barát Kórus Csóról különdíjat is kaptak szereplésükért.

MÁRKUS HILDA

Az 48-49-es Mezősy fivérekre emlékeztek



A hagyományokat ápoló Nyíri Honvéd Egyesület tagjai Tolcsván emlékeztek az 1848-49-es szabadságharc két helyi szereplőjére, Mezősy László nemzetőr és Mezősy Menyhért honvéd századosokra. A helyi általános iskola tanulói körében a helyi népdalkör közreműködésével megtartott emlékező ünnepségen Tóth Sándor ny. ezredes ünnepi beszédében elevenítette fel a két személy áldozatvállalását s állította őket példaképül a helyi fiatalok elé.

TÓTH SÁNDOR

Emlékérem az ezredesnek

– Sajátomnak tekintem a várost – kezdte a beszélgetést Deli József nyugállományú honvédezredes –, s bár Békés megyéből származom, minden Félegyházához köt. Megtiszteltetés számomra, hogy Petőfi és Móra városától, a 240 éve mezőváros Kiskunfélegyházától a Petőfi-émlékérem kitüntetését megkaptam. 1958 óta együtt élek a várossal, ennél a hadosztálynál dolgoztam, 1987. május elsejétől számítok nyugdíjasnak.



A kitüntetés átadásánál kiemelték a magyarságtudat ápolása és a hagyományörzés terén kifejtett tevékenységét.

– A 42 éves Petőfi Sándor Bajtársi Egyesületben titkárként, majd elnökként dolgoztam. Az elnöki tisztséget átadtam ugyan, de



a munka folytatódik azóta is. Dél-Alföldön 19 tagesegület található, Békéscsabától Bajáig, ezekben több mint 2000 nyugalmazott katona, illetve hozzátartozó találja meg a helyét, és értelmesen, hasznosan tölti a szabadidejét. A családból majdnem mindenki tagja volt az állománynak, élehalok a katonaközösségért.

Ma már volt egy másik program is, ha jól tudom.

– Dél előtt a Bajtársi Egyesülettel megkoszorúztuk az I. világháborús emlékművet. Lett volna egy másik rendezvény is, éppen a városalapítók napja ünnepi testületi ülésével egy időben, így ott lemondtam a részvételemet.

A Félegyházi Közlöny az olvasói nevében is gratulál a kitüntetéshez!

TÓTH LÁSZLÓ IMRE
FOTÓ: KÜRTI LÁSZLÓ

Koszorúzás Kecskeméten

A Kecskeméten megrendezett hősök napi ünnepségen a kecskeméti Repülő és Rendvédelmi Bajtársi Egyesületének tagjai is szép számmal részt vettek. Az ünnep jelentőségét méltató beszédek elhangzása után kegyeleti koszorúk elhelyezésére került sor. Az egyesület nevében koszorút helyezett el az emlékmű talapzatára Máté Imre ny. őrnagy, az egyesület titkára, Borbásné Keresztes Márta ny. főtörzsőrmester, az egyesület nőtagozatának vezetőségi tagja, valamint Eszes László ny. százados.

CSÓKA TAMÁS NY. EZREDES
ELNÖK



Árvízi továbbképzés



A FETIVIZIG ebben az évben is megtartotta a Szabolcsi Honvéd Műszaki Hagyományörző Bajtársi Egyesület azon tagjainak továbbképzését, akiket árvíz esetére lebiztosítottak a szervezet számára. A továbbképzést Tokajban tartották a Szakasztermék épületében a két megye szakembereinek részvételével. Tájékoztatót hallgattunk meg a két megye árvízvédelmi és vízügyi fenntartó tevékenységéről, a védekezési szakasz állapotáról és a várható feladatokról, fejlesztésekről. A hallgatóság kérésére Bodnár Gáspár igazgató kiemelten foglalkozott az árapasztó víztárolók építésének helyzetével és a határon átnyúló együttműködés jelenlegi feladataival. Utalás történt az Egyesület és a FETIVIZIG több mint tíz éves együttműködésére, aminek ötletgazdája Végh Ferenc ny. vezérezredes volt, aki eddig minden továbbképzésen részt vett, így idén is. A jelen lévő egyesületi tagok nagyra értékelték a FETIVIZIG erőfeszítését a lakosság és az anyagi értékek védelme érdekében végzett munkáját, biztosították a vezetést arról, hogy továbbra is segítik az árvízvédelmet akár igény szerinti létszámbővítéssel is. A továbbképzés befejeztével a résztvevők hajóról tekintették meg a védelmi szakaszt.

KUKUCSKA GYÖRGY
EGYESÜLETI TUDÓSÍTÓ

Kisújszállási kirándulás

A „Barangolás a megyében” című programunk szerint, ez úttal Kisújszállás városát látogattuk meg, ahol a közelmúltban egy szép fürdőt is nyitottak.

A programunk szerint a város megismerése, a térségi helytörténeti és történelmi nevezetességek megtekintése volt a cél. Fontosnak tartottuk azt is, hogy a térségi nyugdíjas szervezetekkel felvegyük a kapcsolatot. Sajnos az időjárás nem segítette elő a programunk sikerét, sokan az utolsó pillanatban visszamondták a részvételt. Így a létszám ugyan szerényre fogyatkozott, ennek ellenére teljesítettük a célkitűzéseket. Indokolta ezt az is, hogy a programot előre megszerveztük, melyhez többek között egy kisebb buszt is béreltünk, amit már nem lehetett lemondani.

A várost és nevezetességeit Tóth Albert (volt országgyűlési képviselő) nyugalmazott főiskolai tanár segítségével ismerhettük meg. A

program részeként megtekintettük a hortobágyi Nemzeti Park azon részét, amely Kisújszállás és Déványa határában van. Itt van a védett madárnak számító túzok élőhelye és a rezervátum is, ahol a faj fennmaradását segítik a szakemberek. A tájrész jellegzetes ételét, birkapörköltet ebédeltünk, majd a fürdőzés következett a valóban impozáns fürdőben.

Akik részt vettek a kiránduláson tapasztalhatták, hogy a lelkes hozzáállás sok mindenre képes. Bánhatják, akik nem a programunkat választották. Mi biztos sok ismerettel és szép élménnyel gazdagodtunk.

KOVÁCS KÁROLY
EGYESÜLETI ELNÖK



Gyöngyösi program



Nagy sikerű rendezvényt tartott Gyöngyösön a BEOSZ Észak-Magyarországi régiója. Több tagegyesület pályázata tette lehetővé a rendezvény színvonalas megtartását. Az országos elnökséget Vörös Lászlóné ny. ezredes, a BEOSZ alelnök asszonya és Sztanó Zsuzsanna ny. őrnagy asszony képviselték.

Az I. Világháború kitörése 100. évfordulója alkalmából a szervezők Báryné dr. Gál Editet,

a Mátra Múzeum igazgatóját, helytörténészt, a Városszépítő és -védő Egyesület elnökét kérték fel a megemlékezés megtartására. A helyszín, a háború idején a városban állomásozó Württemberg huszárezred elesett katonáinak hősi emlékműve, Kisfaludy Stróbl Zsigmond jeles alkotása előtt volt. A megemlékezésen a régiós szervezeteken kívül részt vettek a város vezetői, képviselők, a járási hivatal vezetője, a civil szervezetek és iskolák képviselői is.

A régiós szervezetek rövid értekezlete után a hagyományoknak megfelelően különböző versenyszámokban mérték össze tudásukat a jelentkezők. A sportpisztolyos lövészetben a szolnoki ejtőernyősök, a bowlingban és ultiban pedig a „hagyományoknak” megfelelően a gyöngyösi nyugdíjasok végeztek az első helyen.

A „Kékes” étteremben elfogyasztott babgulyást az értékelés követte a Mátra Honvéd Kaszinó épületében. Az ez évben



alapított „Vándorkupa” helyben maradt, a lövészkupa Szolnokra került. „Veletek, jövőre, ugyanitt!” hangzott el az ismert szlogen a záráskor.

ENGELLEITER ZOLTÁN





Huszadik Nemzetközi Katona- és bordalfesztivál

Kihelyezett érdekvédelmi és toborzópontot működtettek az MH Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság (MH HKNYP) Heves megyei irodájának munkatársai Abasáron, a XX. Nemzetközi Katona- és Bordal Fesztiválon. A fesztiválra – az elmúlt évekhez hasonlóan – sokan látogattak ki, nemcsak a megyéből, hanem az ország távolabbi részeiről is. A programokra összesen több mint háromezren voltak kíváncsiak, akik mindannyian valamilyen kapcsolatban vannak vagy egykor voltak a Magyar Honvédséggel.

A rendezvény fővédnöke Végh Ferenc nyugállományú vezérezredes volt, aki ter-

mésztesen részt vett a megnyitóünnepségen is. Dr. Orosz Zoltán altábornagy, a HM Honvéd Vezérkar főnök helyettese pedig a honvédelmi miniszter által adományozott kitüntetésekot adta át.

A Heves megyei iroda állományának tagjai nagyszámú érdeklődőt fogadtak az általuk üzemeltetett érdekvédelmi és toborzópontra, ahol tájékoztatást adtak a Magyar Honvédségben rejlő lehetőségekről, a hivatásos és szerződéses szolgálatvállalás feltételeiről, valamint az Önkéntes Tartalékos Rendszer működéséről, a jelentkezés feltételeiről és a szerződéskötés folyamatáról. Érdekvédelmi szempontból pedig az elő-



re kiértékelte érdekvédelmi körbe tartozó nyugállományú katonákat, honvédségi közalkalmazottakat, valamint katonaözvegyeket fogadták, és intézték a beszélgetések során felmerült gondolataikat, problémáikat.

Az érdeklődők megismerkedhettek a különböző gyalogsági, fegyverzettechnikai eszközökkel is. A bátrabbak – akik korábban sor-, illetve szerződéses katonai szolgálatot teljesítettek – még a részleges szét- és összeszerelést is vállalták.

HOLLÓ ISTVÁN ÖRNAGY

FOTÓK: BOLDIZSÁR ATTILA TÖRZSZÁSZLÓS



10 éves a Marcali Bajtársi Dalárda

Marcaliban, az Európa-park Szabadtéri Színpadán, ünnepi műsort adott a Marcali Bajtársi Egyesület Dalárdája, nyolc kórus és népdalkör meghívásával, az együttes 10 éves fennállása alkalmából. A megjelenteket Szentés István nyá. alezredes, a Bajtársi Egyesület elnöke köszöntötte, majd dr. Sütő László, Marcali város polgármestere méltatta a kórus, mint a város kiemelt művészeti együttesének tevékenységét, hangoztatva a város kulturális életében betöltött szerepét. Ez után Pásztor István nyá. ezredes, a szövetség dél dunántúli régiójának vezetője olvasta fel a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetsége elnökének köszöntő levelét és átadta a Szövetség Emléklapját. Mészáros Károly százados, a kaposvári 4. sz. Toborzó és Érdekvédelmi Központ munkatársa, a Magyar Honvédség Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság parancsnoka által adományozott Emléklapkettet nyújtotta át a Dalárda vezetőjének.

A városi és környékbeli együtteseken kívül, az ünnepi műsorban fellépett a lengyel Kozmin város, Krotoszyn vegyes kórusa is. A Bajtársi Dalárda két, teljesen új összeállítású katonadal csokorral mutatkozott be, melyeket citera és tangóharmonika kísérettel adott elő, nagy sikerrel. A több mint három órás rendezvényen jól szórakozott a teltházas nézőközönség, sokszor vastappsal jutalmazva a produkciókat. Az ünnepi műsor közös énekléssel zárult, majd a finom vacsora következett. A vacsora előtt a város polgármestere, a Bajtársi Egyesület és a Dalárda vezetői ajándékokat, emléklapokat adtak át a résztvevőknek, a fellépő együttesek és a meghívottak pedig – köztük a testvér szervezetünk, a Szlovén Tiszti Szövetség Lendvai Területi Szervezete – köszöntötték a 10 éves Dalárdát. Az ünnepség végén felvágták a születésnapi tortát is.

-KÖRÖSI-



Ma is ragyog a szeretet

A hétköznapi szürkeségét időnként beárnyozzák a kivételes ünnepi pillanatok. Így volt ez a Nyírbátori Határőr Igazgatóság Nyugdíjas Egyesület legutóbbi összejövetelén is. Mert miután megelégedettséggel nyugtáztuk Szent Lászlóról, a határőrök védőszentjéről való méltó megemlékezésünket, valamint az erdőbényei testvér nyugdíjas klub tagságával eltöltött kellemes órákat, szeretettel megköszöntöttük az aranylakodalmukat ünneplő Novák Józsefet és kedves feleségét, Nagy Ilonát. A virágcsokor átadása közben szívből szólt ajkunkról az "Éljenek soká..." kezdetű dal. Az együtt töltött fél évszázad alatt "két test egy lélek" összecsíszolódtól pár elérzékenyülve fogadta a gratulációkat és jókívánságokat. Az ünnepi aktust finom falatokkal és kedélyjavító itókákkal szegítettük be. Nem csoda, hogy a Pécs környékére és a Bogács-Cserépfalura tervezett kirándulások programjainak megbeszélése emelkedett hangulatban történt.

VINCZE ISTVÁN

Utazási kedvezmény - csak nyugdíjasoknak

Magyarországon minden 65 éven felüli magyar és uniós állampolgár ingyen utazhat. Ne gondoljuk azt, hogy ez mindenütt így van! Érdekes utánajárni a kedvezményeknek, mielőtt elhagyjuk az államhatárokat.

Az Európai Unióban a tagállamok nemzeti jogi hatáskörébe tartozik a különböző kedvezmények biztosítása, azaz nem létezik általános, minden EU-tagországra vonatkozó uniós szabályozás, rendelkezés. Sőt a hazai kedvezmények sem érvényesek a többi uniós tagállamban. A tagállamoknak viszont kötelezettségük, hogy minden más tagállam állampolgárának országán belül ugyanazon kedvezményeket, ugyanazon feltételekkel nyújtsák, mint sajátjaiknak. Ebből következik, hogy a magyar állampolgárok ugyanazon kedvezményeket élvezhetik az uniós országokban, mint az ott élő állampolgárok. A nyugdíjasoknak járó kedvezmények rendszerint korhoz kötöttek (többnyire 60-65 év felett járnak), így általában külföldön elegendő a személyi igazolvánnyal vagy útlevelel igazolni a jogosultságot. Az utazási kedvezményekről naprakész, összesített adatok nem állnak rendelkezésre, mert a kedvezmények meghatározása minden tagállamban máshogy történik, hiszen sok helyen erről a tartományok, helyi önkormányzatok külön döntenek. Az alábbiakban az EU tagállamainak utazási kedvezményeiről található pár hasznos információ.

Ausztria

Ausztriában a nyugdíjas kedvezményekre feljogosító kártyát minden 60 év feletti férfi és nő kiválthatja, ennek ára 26,90 euró. A kártya alapesetben egy évig érvényes, de azok számára, akik kapnak valamilyen kiegészítő juttatást (pl. Ausgleichszulage vagy Ergänzungszulage), ingyenes és öt évig érvényes. A kártya maximum 50 százalékos kedvezményre jogosítja fel használóját a vonatokon és buszokon. A kártya bármelyik vasútállomáson beszerezhető.

Belgium

Belgiumban nyugdíjas jegyet 65 év felett lehet váltani, és hétköznapiakon 9 óra után lehet igénybe venni, emellett szombaton és vasárnap, illetve ünnepnapokon egész nap érvényes. A nyugdíjas jegy ára 5,30 euró, mely másodosztályon oda-vissza érvényes két állomás között belföldön, az alábbi megjelölésekkel ellátott vonatokon: IC, IR, L, P, CR, ICT, valamint az EC jelölésű nemzetközi vonatokon. Ugyanakkor a 65 év feletti brüsszei lakosoknak automatikusan jár a 65+ kártya, amellyel ingyen utazhatnak a STIB (brüsszei tömegközlekedési vállalat) hálózatában, kivéve a reptéri járatokat és a Noctis éjszakai járatokat. A kártya érvényes a de Lijn és a TEC hálózatában is. A flamand vagy vallon területen élő 65 év felettiek a 65+ de Lijn vagy 65+ TEC kártyával utazhatnak ingyen, ezt a két társaság helyi irodáiban kell igényelni.

Csehország

Csehországban minden 60 év feletti nyugdíjas jogosult utazási kedvezményre, mellyel 25 százalékos kedvezményt vehetnek igénybe. A 70 év felettieknek pedig lehetőségük van kiváltani az In-Senior kártyát, a kártya ára egy évre 1330 cseh korona, és akár 50 százalék kedvezményre is jogosít.

Egyesült Királyság

Nagy-Britanniában a 60 éves kornál idősebbek vásárolhatnak egy ún. Senior Railcardot, amelynek ára 2012-ben 28 font volt, érvényessége egy év. Kiváltásához igazolni kell az életkort, továbbá egy igénylőlapot kell kitölteni. A kártyát a Gatwick, Stansted repterek vasútállomásain, a Luton reptér parkolójában és a Manchester reptéren lehet beszerezni. A Heathrow repülőtérre viszont



erre nincs lehetőség. Nem árt tudni, hogy a reggeli csúcsforgalomban 9.30-ig nem lehet használni a kedvezményekre feljogosító kártyát.

A Senior Railcarddal rendelkezők ugyanakkor különböző kedvezményeket vehetnek igénybe múzeumokban, galériákban, színházakban, éttermekben és hajókirándulásokon.

Az Egyesült Királyságon belüli vasúti utazáskor emellett lehetőség van az ún. Plusbus kedvezményes árú jegy megváltására, amelyet a vonatjegyhez lehet váltani. A Plusbus a vonatot kezdő- és célvárosán belül jogosítja fel használóját korlátlan számú utazásra a helyi tömegközlekedésben.

Franciaország

A nyugdíjasok igénybe vehetik a Senior kártyát (Carte Senior), mellyel akár 50 százalékkal is csökkenhet a menetjegy ára. Párizsban viszont a nyugdíjas kedvezményt csak a vonatot kezdő- és célvárosán belül jogosítja fel használóját korlátlan számú utazásra a helyi tömegközlekedésben.

Lengyelország

A lengyeleknél 60 éves kor felett lehet kiváltani kedvezményes utazásra jogosító igazolványt (legitymację seniora / Karta Seniora). A Przewozy Regionalne járataira az igazolvány ára 2012-ben 75 zloty, míg a PKP InterCity járataira 150 zloty volt, és mindkét esetben 50 százalékos kedvezményre jogosított. A két társaság külön bocsátja ki az előbbi dokumentumokat, így ha valaki mindkét társaság vonatait igénybe kívánja venni, mindkét kártyát ki kell váltania. A kedvezmény igénybevételéhez szükség van az életkor igazolására.

Németország

Németországban 60 éves kor felett, illetve 26 éves kor alatt lehet vásárolni kedvezményes áron, 122 euróért másodosztályra vagy 244 euróért első osztályra ún. BahnCard 50-et, amely használóját 50 százalékos kedvezményre jogosítja 1 éven keresztül. A kedvezményre jogosultak köre kiterjed még a rokkantnyugdíjasokra és a fogyatékkal élőkre is. A BahnCard 25 hasonló feltételekkel váltható, másodosztályra 39, első osztályra 78 euróért, és 25 százalékos kedvezményre jogosít.

Olaszország

Itáliában a 60 év felettiek kiválthatják az Ezüst kártyát (Carta d'Argento) 30 euróért, 75 év felett pedig ingyenesen. A kártya 15 százalékos kedvezményt biztosít a teljes viteldíjból, 25 százalékos kedvezményt a nemzetközi vonatok Olaszországon belüli útjaira, és 10 százalékos a hálókocsis utazás díjából. Egy évig érvényes, és a jeggyel együtt be kell mutatni a vonaton.

Spanyolország

60 éves kor felett lehetőség van ún. Arany kártya (Tarjeta Dorada) vásárlására, mely jegyek vásárlásakor különböző mértékű kedvezményekben részesíti tulajdonosát. Míg hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön 40 százalékos kedvezményre jogosít, addig pénteken, szombaton és vasárnap 25 százalékkal olcsóbban lehet vele jegyet vásárolni. Emellett a nem elővételben vásárolt

jegyekre is 25 százalékos kedvezményt nyújt. A kártya ára 5,05 euró (2012), melyet vasútállomásokon és néhány utazási irodában lehet megvásárolni. A kártya nyújtotta kedvezményeket fogyatékosok és rokkantak is igénybe vehetik, ez esetben egy kísérő személy azonos kedvezményeket élvez az utazáskor.

A spanyol buszokra általánosságban elmondható, hogy 60 éves kor felett 25-50 százalékos kedvezmény jár a nyugdíjasoknak, ez általában a külföldiekre is vonatkozik. A kedvezmény mértéke a busztársaságtól függ. Személyi igazolvánnyal vagy útlevelel kell igazolni az életkort.

Szlovénia

Állandó szlovéniai lakcímmel rendelkező 60 év felettiek vagy mozgáskorlátozottak a K-13 kártyával 30 százalékos kedvezményre jogosultak. A kedvezmény belföldi utakra, illetve Szlovénia és Horvátország közötti utazásra vonatkozik. A kártya kiváltásához fényképes igazolvány és az előző vagy a tárgyhavi nyugdíjszelvény szükséges.

Forrás: Euvonal.hu



HM ZRÍNYI
TÉRKÉPÉSZETI ÉS KOMMUNIKÁCIÓS
SZÜKSÉGLETI ROSSZHASZNÚ NONPROFIT KFT.

Elindult a Zrínyi Kiadó webáruháza

„Új szolgáltatással bővíti tevékenységi körét a HM Zrínyi Nonprofit Kft.: online is elérhetőek többek között a népszerű hadtörténeti-, katonai- és biztonságpolitikai kiadványok, magazinok, faximile és dombornyomott térképek. A gazdag termékválaszték könnyen elérhető és kereshető, a kiválasztott tételek néhány kattintással megrendelhetőek. Nézzon körül Ön is a shop.hmzrinyi.hu weboldalon, és válogasson kedvére. Az oldal szerkesztői kedvezményekkel és folyamatosan bővülő árukészlettel várják az érdeklődőket a shop.hmzrinyi.hu oldalon.”



Hadipark nyílt Szegeden



A Szegedi Bajtársi Klub és Király Nikolasz üzemeltető, klubtag szervezésében a térség egyetlen hadiparkja nyílt meg Szegeden, a Gomba utca 1/B szám alatt. Nem csoda tehát, hogy még a nap is kisütött a szegedi hadipark és kiállítás megnyitójára. Dr. Kovács György, a BEOSZ Dél-alföldi Régiójának elnöke nyitotta meg a bensőséges ünnepséget a mintegy 150 érdeklődő előtt. Köszöntötte a meghívott vendégeket, majd Csepi László, a Szegedi Bajtársi Klub elnöke ismertette a Honvéd Vezérkar főnökének levelét, amelyben a következőket írta: „A Magyar Honvédség mindig is kiemelt jelentőséget tulajdonít a történelmi hagyományok, féltett katonaemlékeink gondozásának, ezért is tartom tiszteletteljesen örömtelinek a park megnyitását. A haditechnikai park és kiállítás létrehozásához szívből gratulálok. Kívánom, hogy jövőbeni elképzeléseiket ugyanolyan energiával valósítsák meg, mint ahogy azt tették eddig is. További munkájukhoz sok sikert, erőt és egészséget kívánok!”

Kelemen József altábornagy, a Bajtársi Egyesületek Országos Szövetségének elnöke megnyitóbeszédében kiemelte: sokan a fegyvereket a gyilkolás eszközeinek tartják. Önmagukban azonban technikai csodák, és csak akkor válnak ennek eszközévé, ha rossz kezekbe kerülnek. Örömtelnek tartotta a katonai hagyományok gondozását, ápolását. Sok sikert és kitartást kívánt a szervezőknek.

Artur Prenkiewicz, a Felsővárosi Szent Miklós Római Katolikus Plébánia plébánosa áldotta meg a hadiparkot és a technikai eszközöket.

Az érdeklődők az alábbi technikai eszközöket tekinthetik meg: Mi-24D harci helikopter, Mi-2 felderítő helikopter, T-55 harckocsi, BMP-1 gyalogsági harcjármű, BTR-60 PU vezetési pont, PSZH gyalogsági harci jármű, 2-SZ-1 önjáró löveg, 85 mm-es páncéltörő ágyú, 100 mm-es páncéltörő ágyú, 122 mm-es tarack, 152 mm-es ágyútarack, ZU-23 14,5mm légvédelmi géppuska, SZ-60as, 57mm-es légvédelmi ágyú, 85 mm-es légvédelmi ágyú. De megtekinthető még a PAROL szekunder radarállomás, a 1969-M típusú tábori konyha, több hatástalanított szál- és kézfegyver, híradó és vegyvédelmi eszközök, anyagok, víztisztító berendezés is. A kiállításon a rendvédelem is képviseli magát, mégpedig egyenruhákkal és felszerelési tárgyakkal.

Örömteli, hogy a megszűnt 60. Szeged Műszaki Dandár (1997) és az MH 24. radarszáhad (2001) emlékeinek is jutott hely. A volt munkatársak, az egykor itt szolgálati feladatot ellátók nosztalgiázhattak egy kicsit.

A továbbiakban célunk, hogy a látogatók hű, valós képet kapjanak a honvédelemről, rendvédelemről, megismerjék, elfogadják a szerepüket a társadalomban. Ne idegenkedjenek, hanem együttműködően lépjenek fel a honvédelem és a rendvédelem közös ügyéért. Állandó kiállításunkon a gyerekek játszva, a fiatalok ismereteiket bővítve, az idősebbek kicsit nosztalgiázva találkozhatnak közelmúltunk haditechnikai eszközeivel, felszereléseivel. Bemutatónkkal motiválnánk a fiatalokat, hogy kapjanak kedvet a pályaválasztásuk során a katonai és rendvédelmi hivatásokhoz.

Szeretnénk elérni, hogy a hadipark Szeged és a régió egyik látványossága legyen. A megnyitót követően máris sok az érdeklődő, és újabb támogatók is jelentkeztek.

KISPÁL JENŐ NY. ÖR Nagy,
A SZEGEDI BAJTÁRSI KLUB ELNÖKHELYETTESE, FŐSZERVEZŐ
FOTÓ: NAGY ZOLTÁN PV. ALEZ.



Bajtársi főhajtás

Az első világháború áldozataira emlékeztek



Katonás emlékműsorral hajtott fejet az első világháború áldozatai előtt a Balassi Bálint Bajtársi Egyesület a Stefánia-palotában. A „Nagy Háború” kitörésének századik évfordulója alkalmából megrendezett műsor bevezetőjeként Szekeres István nyugállományú dandártábornok, az egyesület elnöke elmondta: a bajtársi egyesület ilyen módon kíván 2014-ben az elsők között megemlékezni az első világháború áldozatairól és kárvalloztairól. Hozzáfűzte: így kell erősíteni a békébe vetett hitünket is.

Prof. dr. Szabó Miklós, nyugállományú altábornagy, akadémikus, a Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem korábbi rektora megemlékező beszédében kiemelte: az első világháborúban tízmillió katona halt meg. Magyarország háborús veszteségei elérték a félmillió embert, de még legalább másfél millióan sebesültek meg, és még ennél is többen kerültek hadifogságba. „Ez a háború volt az első olyan, ahol nem az emberi erő számított a harc legfontosabb eszközének, hanem sokkal inkább a gépek. Megjelentek többek között a repülőgépek, később a harckocsik, és ekkor ismerte meg a világ a pergőtűz fogalmát is. Azért felelősségünk emlékezni a történetekre, azért nem felejtethetünk, hogy soha többé ne robban hasson ki ilyen léptékű emberáldozattal és pusztítással járó háború” – húzta alá dr. Szabó Miklós.

Az emlékműsorban a Balassi Kórus és szolistái az első világháborúhoz, a hazafisághoz és a szülőföld szeretetéhez kötődő kórusművekkel, dalokkal és versekkel idézték fel a világháborús hangulatot. Elhang-

zott többek között Dorka József előadásában Gyóni Géza: Csak egy éjszakára... című, ikonná vált költeménye; bepillantást nyerhettünk a frontokon szenvedő és hazavágyódó katonák életébe, valamint a hátszországban maradtak érzelmi világába is.

A műsort követően Kun Szabó István dandártábornok, az MH vitéz Szurmayer Sándor

Budapest Helyőrség Dandár parancsnoka köszönetet mondott a szervezőknek a méltó megemlékezésért és a „jól összeállított, igényes műsorért”, majd emléktárgyat adott át a kórusnak. Az emlékműsort a tervek szerint az idén az ország több pontján is hallhatja majd az érdeklődő közönség.

FOTÓ: RÁCZ TÜNDE

